

lonely planet

Flandes

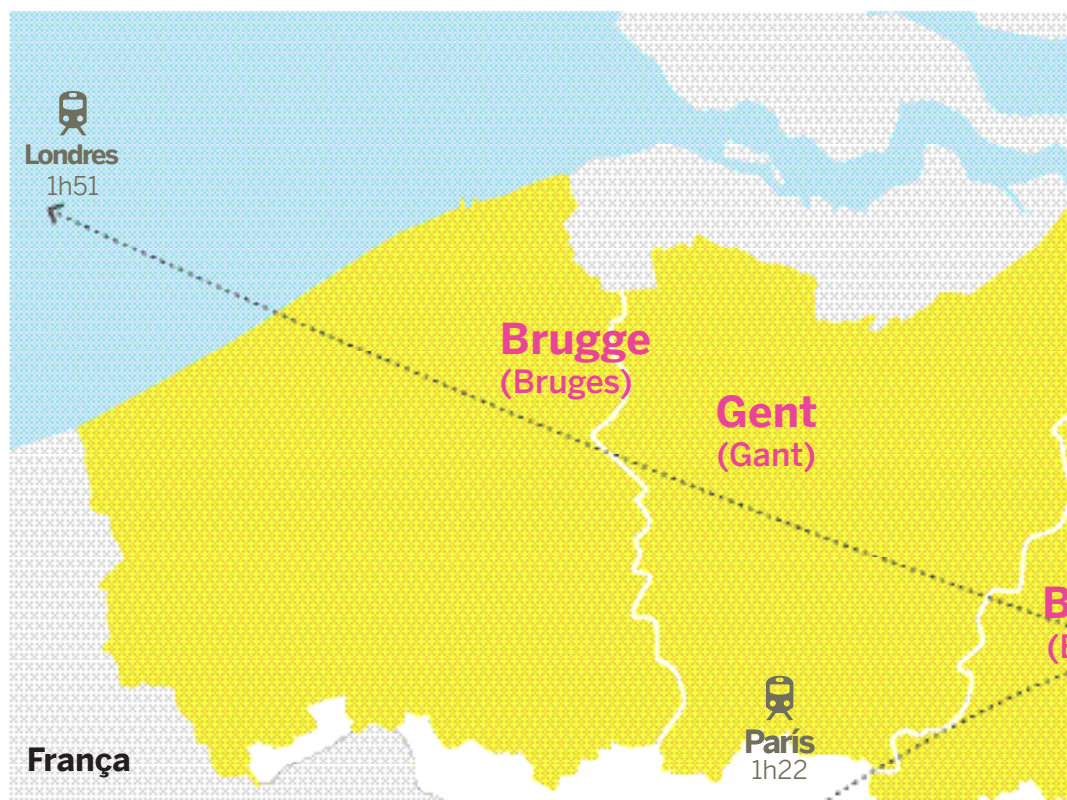
Anvers Bruges Brussel-les Gant Lovaina Malines

2019

Flandes

Anvers, Bruges, Brussel·les, Gant, Lovaina, Malines

Anvers

Molt al dia

La rica arquitectura renaixentista i el riu Escalda perfilen una ciutat moderna i atrevida, considerada la capital flamenca del disseny p. 8

Bruges

Per enamorar-se

Bruges, la capital de la xocolata, ofereix passejades romàntiques i un entorn de somni. Els seus racons són ideals per viure una apassionada història d'amor p. 12

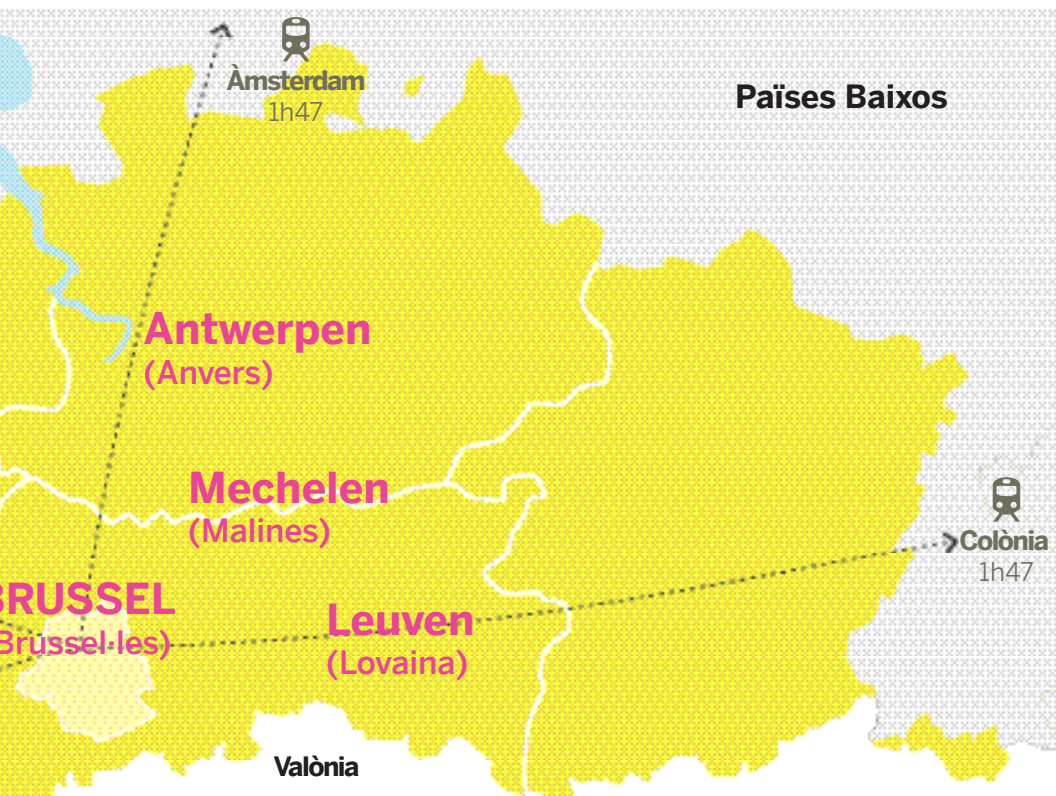
Brussel·les

Tres capitals en una

La capital d'Europa, de Bèlgica i de Flandes és, alhora, cosmopolita i tradicional, urbana i verda. Mil i una cares que la fan atractiva i inoblidable p. 16

Al melic d'Europa hi conviuen sis ciutats en perfecta harmonia. És Flandes, una regió petita, però plena d'opcions per emprendre un viatge amb la garantia de gaudir sense límits.

Gant

La bella il·luminada

Gant és el lloc adient per trobar tot allò que es busca: cultura, vida nocturna, bon menjar i molta cordialitat p. 24

Lovaina

Un dia perfecte

La seva arquitectura, lligada a un passat ric, i l'aire juvenil que li atorga la universitat fan de Lovaina una destinació per a una escapada, propera a la capital p. 28

Malines

A ritme de campanes

La més desconeguda de les joies flamenques brilla amb grans monuments, artesanía única i una gastronomia deliciosa p. 32

Toerisme Leuven - Foto portada: Arno Costima

Flandes espera els viatgers amb una completa i variada oferta, atractiva per a petits i grans

Benvinguts

ART A LA PINTURA, A LA GASTRONOMIA, A LA MODA ... ELS FLAMENCOS SÓN AUTÈNTICS MESTRES COMBINANT TRADICIÓ I AVANTGUARDA. UNA ESCAPADA A LES SEVES CIUTATS SUPOSA, SOBRETOT, UNA EXPERIÈNCIA EXQUISIDA PER LA SEVA SINGULARITAT I DINAMISME

Amb el flamenc com a idioma oficial i una població en què es barregen centenars de nacionalitats, Flandes és una destinació multicultural i oberta a tothom. La història de la regió està unida a la formació d'Europa, i als enllaços i les ruptures amb els països que l'envolten, França i Holanda, principalment, i la més llunyana Espanya. Relacions complexes però fructíferes, que van deixar un llegat artístic i cultural de gran valor: la sumptuositat del gòtic flamíger, els aplaudides teles de Van Eyck, Brueghel, Van Dyck o Rubens, l'esperit rebel de Magritte...

El present de Flandes es defineix per una creativa vitalitat en l'art, la gastronomia i el disseny, que floreix esplendorós a les seves sis ciutats: Anvers, Bruges, Brussel·les, Gant, Malines i Lovaina. Es pot viatjar d'una a una altra en un obrir i tancar d'ulls, gràcies a la proximitat i les òptimes comunicacions, i copsar-ne la diversitat i la varietat de sabors, olors i colors. A cada racó de Flandes ens espera un regal fet a mida, perquè aquest indret, bressol d'Europa, es transforma i s'adapta als nous temps.

PREPARACIÓ DEL VIATGE

EL CLIMA A FLANDES

Quatre estacions en un sol dia, és així com es pot descriure la meteorologia flamenca. Per tant, quan es fan les maletes, no s'ha d'oblidar incloure una mica de tot: camises d'estiu, polars per si fa fred, impermeables per a la pluja... Segur que es farà servir tot! Aquest clima tan variat i insegur és conseqüència del relleu inexistent de Flandes (la muntanya més alta, la Remersdaal, fa 285,75 metres), cosa que genera una fluctuació meteorològica contínua. En qualsevol cas, té un clima suau tot l'any.

GUIA DE PREUS

Flandes es caracteritza per una òptima relació entre la qualitat i el preu, especialment pel que fa a hotels i restaurants. Així que cada butxaca pot trobar el seu lloc, i normalment la qualitat no defraudarà.

Preu menú del dia: 17 €
Cervesa ('een pintje'): 2,80 €
Cafè: 2,60 €
500 g de bombons: 27 €

ON ALLOTJAR-SE

Les reserves es poden fer a l'hotel o bé per mitjà de l'agència de viatges a Espanya. No hi ha central de reserves. Flandes disposa d'un ampli ventall d'hoteles, B&B, càmpings, cases de turisme rural i albergs a l'abast de totes les butxaques. A més, la proximitat entre les ciutats facilita l'opció d'escollir on allotjar-se i moure's fàcilment amb transport públic o privat cap a altres destinacions. **Informació d'albergs:** jeugdherbergen.be. **Per a 'càmpings':** camping.be i eurocampings.net. **Turisme rural:** logereninvlaanderen.be.

COM ARRIBAR-HI

Avió Sis companyies aèries connecten Espanya amb Bèlgica: Brussels Airlines, Iberia, Ryanair, Vueling, Tuifly y Air Europa. Totes, excepte Ryanair –que vola a Charleroi– i Tuifly –que vola a Anvers i Oostende–, arriben a l'aeroport internacional de Brussel·les, Zaventem.

Des de la terminal d'arribades de Zaventem, els trens van a Brussel·les.

Loguer de cotxes al vestíbul de l'aeroport. Les autopistes belgues són gratuïtes.

Tren Els trens amb recorregut internacional arriben a la Gare du Midi. D'allà també surten els trens d'alta velocitat Thalys, Eurostar i ICE. Preus i horaris a thalys.com, eurostar.com i b-europe.com.

TRANSPORT

La **xarxa ferroviària** belga és una de les més denses del món. Gant, Lovaina, Malines, Bruges, Anvers i Brussel·les disposen de connexió directa amb l'aeroport. Diversos abonaments i tarifes faciliten el transport pel país (Formula Pass: preu fix, independentment del trajecte que es faci. Ticket Weekend: en 1a o 2a classe un 50% de descompte; belgiantrain.be) i els infants menors de 12 anys acompanyats no paguen. Bus, metro i tramvia a Brussel·les (stib.be), Anvers i Gant o qualsevol altra ciutat flamenca (delijn.be).

GASTRONOMIA

El rebost flamenc és ple de matèries primeres de gran qualitat. La seva situació geogràfica, entre països de gran tradició gastronòmica, i la presència dels rius i el mar li han aportat una rica varietat de productes i receptes. Aquí es van inventar, al segle XIX, les patates fregides, i d'aquí sorgeixen plats esplèndids a base de musclos, endívies, espàrrecs verds, carn i peix. Els restaurants flamencs saben combinar aquests productes i el resultat és que Bèlgica és un país amb molts restaurants premiats a la Guia Michelin. La cirereta la posen la xocolata i la cervesa!

ART I CULTURA

Si en alguna cosa ha despuntat Flandes al llarg de la història és en la creativitat, producte de la mescla cultural i la seva intensa vida comercial. D'aquí va sorgir la important escola flamenca de pintura, que es pot admirar als diversos museus i esglésies de la zona. Actualment, aquesta vida artística es manifesta per mitjà d'una activitat cultural que no s'atura mai, amb l'obertura de museus, com el Red Star Line, d'Anvers, o el Museu Fin de Siècle. A això cal afegir-hi la col·lecció de festivals que apleguen les millors propostes de les diferents disciplines artístiques.

TARGETES AMB DESCOMPTE

Brussels Card: 24 h (27 €), 48 h (35 €) o 72 h (43 €). Brussels Card amb transport públic: 24 h (34,50 €), 48 h (49 €), 72 h (61 €; brusselscard.be).

Citycard Gent: de 48 h per 30 € i de 72 h per 35 € (visitgent.be).

ILUVLeuven (Lovaina): Basic 8 €. Inclou la visita a l'Ajuntament, la Biblioteca Universitària i la seva torre.XL 16 €. Inclou Basic més l'entrada al Museu M (visitleuven.be/en/iluvleuven-ticket).

Antwerpen City Card: inclou transport públic amb De Lijn i la visita amb degustació a la cerveseria De Koninck: 24 h (27 €), 48 h (35 €) i 72 h (40 €; visitantwerpen.be).

Museumpas Bruges: 28 € per a majors de 26 i 22 € (12-25 anys), vàlida durant 3 dies consecutius (visitbruges.be).

Anvers

Als carrers nets i assolellats

d'Anvers s'hi respira l'ambient d'una ciutat segura i orgullosa de si mateixa. Potser és l'herència de la que, cap al segle XVI, va ser capital del nord d'Europa, reforçada per l'important port fluvial del riu Escalda. El comerç la va fer rica i poderosa. Un segle més tard, la ciutat va entrar en decadència. Un darrer impuls va omplir de color els pinzells dels grans mestres de l'escola flamenca. Fill d'Anvers, per exemple, va ser Anton Van Dyck. L'important port comercial i cultural va atreure el gran pintor alemany Peter Paul Rubens, que s'hi va instal·lar a la seva bonica casa-taller (dt-dg, 10.00-17.00; rubenshuis.be). Aquí es poden admirar les coloristes obres mestres d'aquest geni de la pintura barroca.

•Anvers

Com arribar-hi

Hi ha vol directe amb Tuifly i connexions cada hora, amb bus i tren directes, des de l'aeroport de Brussel·les fins a Anvers, a més dels trens d'alta velocitat de Thalys (thalys.com). Des de Brussel·les, el trajecte dura 50 minuts (belgiantrain.be).

Quan anar-hi

Es gaudeix plenament d'Anvers si s'hi va els mesos d'estiu. El juny és una bona oportunitat per viure una intensa relació amb la cervesa, el cap de setmana que li dedica la ciutat (biervassieweekend.be). I al juliol i l'agost, és el moment de sortir al carrer amb una variada oferta d'activitats (zva.be).

A la riba de l'Escalda, el riu que marca la seva història, Anvers és el port vital per on es filtren les idees més innovadores de Flandes.

Piet De Kersgelder

UNA NOVA ANVERS

Avui l'Escalda, històrica porta d'entrada a la ciutat, és l'emblematíc enclavament on s'aixeca el Museum aan de Stroom (MAS), el Museu sobre el Riu (mas.be), un modern edifici dissenyat com una superposició de blocs que recorden contenidors industrials, clarament inspirats en el passat obrer d'aquesta part d'Anvers, l'Eilandje, la "petita illa". En aquest barri es troba també el Museu Red Star Line, dedicat a la història de la companyia naviliera que, entre 1873 i 1934, va transportar a més de 2 000 000 de passatgers fins als Estats Units (redstarline.be/en). L'Eilandje és el nou cor de la ciutat, on batega la creativitat i es donen cita les noves tendències en cultura i lleure. Els vells magatzems i instal·lacions portuàries es veuen transformats en atractius tallers, restaurants i bars.

No molt lluny, i també a la vora del riu, els amants de l'art més

Vista de la Grote Markt d'Anvers.

Piet De Kersgietier

actual tenen una cita obligada amb l'original col·lecció del Museu d'Art Contemporani, un altre referent d'aquesta atractiva ciutat flamenca (*muhka.be*).

LA CIUTAT ANTIGA

Hi ha una Anvers més tradicional, la que s'amaga als carrerons del nucli antic, llegat d'una rica i llarga història. El centre és ple d'edificis emblemàtics a les parets dels quals va quedar gravada la intensa relació amb la Corona espanyola, un vincle que s'allargaria fins ben entrat el segle XVIII. Es pot començar el recorregut pel centre històric a la plaça Major (Grote Markt), on despenen l'eclectic ajuntament i els bonics edificis gremials, que constaten la riquesa de la ciutat als segles XVI i XVII. Destaca també l'escultura del llegendari fundador d'Anvers, el centurió Silvio Brabo, que llança la mà del tirà enemic, el gegant

Antígon. Segons la història, sembla que així es va fundar la ciutat. De fet, Antwerpen, el topònim neerlandès d'Anvers, vol dir, textualment, "llançar la mà" (*ant* ve de 'mà' i *werpen* vol dir 'llançar').

Un altre edifici destacat és la casa gremial dels carnisseres, la Vleeshuis, però, sens dubte, la catedral gòtica de Nostra Senyora

és la construcció més imponent de la ciutat, a l'interior de la qual es guarden algunes obres mestres de Rubens.

Camí cap al riu Escalda, crida l'atenció un edifici amb forma de fortalesa, tancat amb torrasses punxegudes, de conte de fades: és el castell Steen, original del segle XII. Molt a prop circula sota

La petjada de Rubens a Anvers

Anvers és bressol d'una gran riquesa cultural que troba en el Barroc i més concretament en la figura de Rubens el seu màxim exponent. Passejar pels seus carrers i endinsar-se en els seus museus i esglésies és un luxe a l'abast de la mà que val la pena explorar i gaudir. Per aprofundir en la vida i l'obra d'aquest mestre flamenc a Anvers, convé fer una parada a la seva casa-taller, al carrer Wapper. La seva empremta és també visible a la casa Snijders Rockox, antiga residència de qui va ser alcalde d'Anvers, Nicolaas Rockox,

també amic i mecenes de Rubens; en el seu interior es troba un important tresor d'art barroc. La col·lecció del Museu Plantin-Moretus, així com la del Museu Reial de Belles Arts d'Anvers, conforma un complet recull de l'artista. Això, sumat a les obres que es troben a l'església de Sant Carles Borromeu i Sant Pau, l'església de Sant Jaume –on està enterrat l'artista–, l'església de Sant Andreu i la catedral de Nostra Senyora, fan d'aquesta ciutat una veritable galeria del treball i el llegat de Rubens.

L'oferta comercial d'Anvers és molt àmplia i variada ABAIX Zona portuària al costat del museu MAS; botigues de moda, de disseny, de xocolata i llibreries esperen al viatger.

terra una extensa galeria de túnels. És el Tour de les Ruïnes, que recorre durant tres hores aquesta antiga ciutat subterrània construïda originalment com a sistema de guaita i defensa.

Un cop a l'exterior, una bonica passejada imprescindible és la que duu des de la catedral a la monumental estació de trens per una de les artèries més elegants de la ciutat, el carrer Meir. S'hi pot visitar el palau del Meir, el palau reial, restaurat. La façana barroca deixa pas a un arsenal de sales luxoses que parlen de l'esplendor d'aquest noble habitatge. Napoleó mateix el va adquirir per convertir-lo en la seva vivenda, el 1811. Potser la solemnitat de les habitacions el va induir a proclamar allò de "des d'aquí anirem a conquerir Anglaterra".

Abans de donar per acabada la visita de la ciutat històrica, val la pena acostar-se al Museu Plantin-Moretus, antiga residència d'una de les famílies d'impressors més importants d'Europa, els Plantin. A mitjans del segle XVI, Felip II, que aleshores governava aquestes terres, va encarregar a Christophe Plantin l'edició de la Bíblia en cinc idiomes (grec, llatí, hebreu, arameu i caldeu). La magnífica *Bíblia poliglota* va reafirmar la fama de l'impressor, que, des d'aleshores, s'encarregaria de l'edició de títols de la literatura espanyola com el Quixot. Al museu es poden veure alguns d'aquests exemplars, així com les impremtes que es van fer servir al llarg dels segles (museumpplantinmoretus.be).

CIUTAT DE MODA

Des de fa uns 30 anys, Anvers s'ha situat en el punt àlgid del disseny. El motiu del seu èxit va sorgir de la llavor plantada pel grup de dissenyadors Els

Anvers és una de les principals ciutats productores de diamants en brut del món.

Diamants per sempre. Anvers és molt coneguda per la indústria del diamant, una activitat que van iniciar, en el seu moment, els jueus establerts a la ciutat. Aquesta nombrosa comunitat encara és al capdavant de la majoria de les empreses i tallers que es dediquen al sector, que a la població flamenca són centenars, i fins i tot milers. I és que el 85% de la producció mundial de diamants en brut es concentra aquí. Com a resultat d'aquesta important activitat industrial i comercial, Anvers té moltes escoles on s'ensenya l'art de tallar i polir diamants, així com quatre borses i un bon nombre de negocis on adquirir, no sense un bon assessorament, aquestes pedres tan preuades. La majoria d'aquests establiments es concentren als carrers del voltant de l'estació central de trens.

Sis d'Anvers. Els noms de Dirk Bikkembergs, Ann Demeulemeester, Walter Van Beirendonck, Dries Van Noten, Dirk Van Saene i Marina Yee ara són sinònim de prestigi en el món de la moda: van ser ells els encarregats de prendre el control de la nova imatge del disseny belga amb propostes molt cridaneres i de gran qualitat. Aquest primer pas ha donat fruits, com el Mode-Natie, el centre que reuneix el Flanders Fashion Institute, el Departament de Moda de la

Reial Acadèmia de Belles Arts de la ciutat, i l'atractiu MoMu, el Museu de la Moda (momu.be). Per comprar disseny el millor és anar a les *boutiques* del Het Zuid, un barri molt cosmopolita que s'extén als voltants del Museu de Belles Arts.

L'Oficina de Turisme d'Anvers ofereix tot tipus de circuits temàtics, com el Fashion Tour, un recorregut que aproparà al viatger a una de les ciutats més juvenils i modernes d'Europa (visitantwerpen.be).

Bruges és tan encantadora com el seu nom. Als seus carrers empedrats s'hi respira l'aire d'antics mercaders, nobles i beates.

plaça del Burg, l'antic fortí, ara s'alcen l'ajuntament, la basílica de la Santa Sang, del segle XII, i l'edifici renaixentista de l'Antiga Escriptoria Civil.

Tampoc no passaran desapercbedes la catedral de Sant Salvador, l'església més antiga de la ciutat, ni l'església de Nostra Senyora, coronada per una torre imponent de 118 metres d'alçada. En aquesta basílica destaquen algunes peces artístiques valuoses, com la *Madonna amb el nen*, obra de Miquel Àngel.

Pieter D'Hoop

La història de Bruges va quedar marcada per la seva importància estratègica durant el segle XIII, quan aquesta petita ciutat es vanagloriava de ser la capital del comtat de Flandes. Era un nucli comercial de gran importància a Europa, i pel riu que l'envoltava hi circulaven mercaderies cap i des del mar del Nord. La indústria de la llana va reforçar el poder econòmic del bulliciós burg, on aviat es van aixecar muralles gruixudes i torres de defensa. La ciutat s'ha conservat protegida per aquelles parets de pedra. Als carrerons tancats dins de les muralles, el passat gloriós pren forma de cases gremials enrajolades. A la cèntrica

Com arribar-hi

Des de Brussel·les, el recorregut té una durada d'una hora (belgiantrain.be). Des de l'aeroport de Brussel·les (depèn de l'hora és directe o amb transbordament) es tarda 1 hora i 30 minuts.

Quan anar-hi

Es pot aprofitar la celebració del Cactus Festival, del 5 al 7 de juliol, una proposta atrevida de música actual, al costat dels canals del Minnewater. Però, sens dubte, a l'hivern, amb els mercats de Nadal i la pista de patinatge, és quan la ciutat llueix amb més intensitat.

TAN LLUNY, TAN A PROP

A Bruges, tot queda a prop, així que de seguida sorprendrà la Markt, la plaça Major, on destaca el campanar, de 83 metres, i el Hallen, un antic mercat marítim d'una ciutat marcada per la seva trajectòria comercial. Calen unes bones cames i una petita dosi de paciència per pujar els 366 graons, però, un cop a dalt... la vista deixarà sense alè! (visites dl-dg, 9.30-17.00). A la mateixa plaça llueix la façana imponent de pedra blanca del neogòtic Palau Provincial.

DALÍ S'AMAGA A LA TORRE

"La modèstia no és precisament la meua especialitat", solia declarar Salvador Dalí. La seva

Els fins acabats de jocs de taula, cortines i tota classe de complements són el resultat d'un treball manual acurat: les puntes de coixí.

vanitat ha omplert espais de tot el món, ocupant les sales d'exposicions més variades. Al campanar de Bruges, obres gràfiques, escultures i litografies han convertit els baixos de la torrassa medieval en el Museu Galeria XPO Salvador Dalí (dali-interart.be). Hi sobresurten les litografies de temàtica gastronòmica o la sèrie dedicada a *Alicia al país de les meravelles*. Un tema, per cert, que va com l'anell al dit a una ciutat com Bruges, amb nom i aire de conte.

PASSEJOS ROMÀNTICS

Flanquejats pels canals del Groenerei i l'Steenhoudersdijk, es troben alguns dels conjunts de cases de caritat de Bruges, com la De Pelikaan. Aquestes "cases de l'ànima" eren residències finançades pels nobles que emparaven orfes i captaires. Així mateix, val la pena conèixer els carrers més fotogràfics del nucli històric de la ciutat, el Rozenhoedkaai i el Dijver. Abans d'arribar al beateri, es pot visitar el Museu Hospital Memling in Sint-Jan, situat en un antic hospital del segle XIII i amb una llarga trajectòria en la història mèdica de Bruges, la ciutat dels pelegrins i els viatgers (www.visitbruges.be; 9.30-17.00, dl tancat).

Milo Profi

De compres. Molta artesanía

No es pot oblidar el cistell quan es va als mercats de Bruges. El mercat de carrer més gran de Flandes se celebra a la plaça 't Zand, el primer diumenge de juliol i agost i l'últim de setembre, i la mateixa plaça acull un mercat cada dissabte. Entre les columnes de la Vismarkt s'organitza, de dimecres a dissabte, el popular mercat de peix. I, els caps de setmana

i festius, de mitjans de març a mitjans de novembre, un mercat d'antiguitats al Dijver. Bruges, a més, ha sabut conservar les tradicions artesanies. Per saber alguna cosa més de les puntes de coixí, es pot anar al centre i escola Kant Centrum (kantcentrum.eu). I per als amants de la cervesa artesana, De Halve Maan (halvemaan.be) és la de referència.

Bruges

El beateri de la Vinya (Begijnhof Ten Wijngaarde) ara l'habiten monges benedictines que tenen cura del recinte i s'encarreguen de tancar-ne les portes puntualment a les 18.30. Es tindrà l'oportunitat d'imaginar com vivien les beates en altres temps, quan els seus marits i els pares marxaven a les croades. Elles passaven a ocupar aquestes boniques cases emblanquinades i envoltades de jardins frondosos. El beateri és

Patrimoni de la Humanitat (dl-dg, 6.30-18.30; entrada lliure).

Les passejades a peu pel centre històric es poden combinar amb les vetllades relaxades a la riba del llac Minnewater, també anomenat "de l'amor", l'escenari ideal pels més romàntics, que, a més, té un passat històric unit a l'antic amarrament dels vaixells que feien la ruta entre Gant i Bruges. I si es vol gaudir de la Venècia del

nord amb barca, un pot deixar-se gronxar per aquestes pacífiques aigües de somni, esquitxades per les blanques i esveltes siluetes dels cignes (de l'1 de març al 15 de novembre, 10.00-18.00, per Belfort, l'ajuntament i prop de l'església de Nostra Senyora).

AMB BICICLETA

Bruges és sinònim de calma i, amb bicicleta, descobrir aquesta petita ciutat és un autèntic plaer, així com

Museus per veure i menjar

El Museumpas és una targeta que permet visitar els museus municipals de la ciutat. Costa 28 € per a majors de 26 anys i 22 € (18-25 anys), i és vàlida durant tres dies consecutius.

A la ciutat més romàntica de Flandes, la xocolata es fa amb amor, con es podrà comprovar al Choco-Story (choco-story.be), un museu de la xocolata molt especial. També amb amor treballa el mestre xocolater Dominique Persoone (thechocolateline.be), no oblidar passar per la seva botiga! Per a qui prefereixi les patates fregides, es diu que aquest capritx gastronòmic va néixer a Flandes, i és a Bruges on es troba un museu especialitzat, el Museu de la Patata Fregida (frietmuseum.be). I com a nova atracció turística al centre de la ciutat hi ha Historium, que farà que els visitants visquin l'ambient de l'Edat Mitjana de la ciutat (historium.be).

Mil·lenària i actual, així és la xocolata, un producte estrella que a Bruges té un museu, un festival i les millors botigues.

Michel Vaerewijck

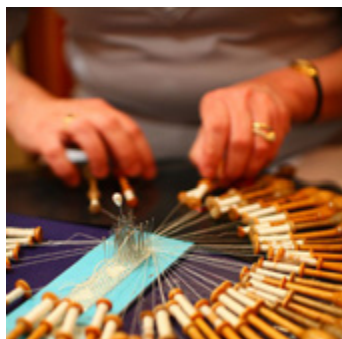
també els seus voltants. Sortint del centre històric, es deixa la ciutat per una de les seves cinc portes, que formaven part del cinturó de defensa del burg. Una ruta ciclista portarà, després d'11 quilòmetres, fins a la idíl·lica Lissewege, una petita ciutat envoltada de prats verds. També es pot pedalar uns altres 5 quilòmetres fins a Damme, una aldea històrica plena de llibreries d'antiquari, i continuar per arribar a la diminuta Oostkerke.

UN AMBIENT DE PORTES ENDINS

La cirereta d'aquestes passejades inoblidables la posa la intensa vida cultural i musical. El modern edifici de concerts del Concertgebouw és el centre de nombrosos actes culturals i festivals, al igual que el Teatre de la Ciutat. El MAZ és, per la seva banda, el racó destinat a la cultura juvenil en múltiples formats, mentre que al De Werf,

una sala especialitzada en *jazz*, es pot gaudir de tot tipus d'actes musicals i teatrals.

La qualitat de l'escena cultural de Bruges la completen algunes celebracions de caràcter tradicional, com la processó de la Santa Sang, a finals de primavera, o el MA Festival, a l'estiu, un festival de música antiga de renom internacional amb concerts diaris, conferències i tallers.

Les passejades pels canals amb barca fan de la bonica ciutat flamenca una destinació ideal per a escapades ensucrades **ESQUERRA**. Les puntes al coixí són una de les tradicions artesanals més vives de Bruges; interior del Museu Dalí; vista romàntica del canal al capvespre.

Camaleònica i multicultural, Brussel·les viu oberta i disposada a oferir el millor en art, gastronomia, compres i molt més.

Brussel·les

Milo Profi

La cara més clàssica de Brussel·les comença a explorar-se per la Grand Place, envoltada pels edificis gremials i l'ajuntament. És el cor de la capital flamenca, una ciutat erigida sobre antics terrenys pantanosos, ara empedrats, i plena d'edificis històrics. També de postal són l'escultura *Manneken pis* (el nen pixaner), les galeries Saint Hubert –les més antigues d'Europa–, l'òpera de La Monnaie i la catedral gòtica de Saint Michel i Sainte Gudule. A dins, potser sorprendrà el so greu dels orgues, que ofereixen concerts de manera regular (cathedralisbruxellensis.be). El centre de Brussel·les té el sabor de cerveses com la Gueuze o la Kriek, noms locals que es poden

Com arribar-hi

Amb avió, hi ha vols directes amb Vueling (vueling.com), Air Europa (aireuropa.com) Brusselsairlines (brusselsairlines.com), Ryanair (ryanair.com) o Iberia (iberia.com). Amb tren es fa transbordament a París. Amb cotxe, per París o Luxemburg.

Quan anar-hi

A la primavera, pel clima agradable i per l'oferta d'actes que permeten gaudir de la ciutat a l'aire lliure. El setembre és una bona opció, amb el cap de setmana de la cervesa i el September Design. A més, a l'estiu i els caps de setmana els preus dels hotels disminueixen de manera considerable.

assaborir en alguna de les tavernes variades que poblen els carrers, i on es respira un ambient bulliciós i molt acollidor.

MODERNISTA

A Bèlgica existeixen infinitat de mostres molt personals d'*art nouveau*, l'estil d'arts decoratives i arquitectura que abandona els models històrics per donar pas a formes més lliures i creatives. Arquitectes com Hankar, Cauchie o els germans Delune van poblar els barris de Bailli, Châtelain i Ixelles de les coloristes i sinuoses línies *art nouveau*. Mereix una menció especial Victor Horta, l'arquitecte que va convertir Brussel·les en un dels bressols del modernisme. Una visita a la ciutat es converteix en una ocasió ideal per recórrer els carrers i

De compres. Compres en botigues refinades o de disseny, o fins i tot en mercats de carrer magnífics, tot és possible, a Brussel·les. Al Sablon, les galeries d'art i les botigues d'antiguitats són mines plenes de tresors, com ho són els comerços dels carrers Haute i Blaes. El mercat de la Place du Jeu de Balle se celebra diàriament en aquesta plaça tan popular, dispostat a seduir amb tot tipus de curiositats. Les botigues més chic es troben als barris burgesos per excel·lència, a l'entramat que formen l'avinguda i les galeries Louise, el boulevard de Waterloo, el carrer Namur i l'avinguda Toison d'Or. Per anar a l'última moda l'ideal és acostar-se al barri de Saint-Boniface, molt a prop del barri africà de Matonge. I, sens dubte, Dansaert és el carrer amb més botigues de moda i disseny de la ciutat, una autèntica meca per als amants de l'art del *shopping*.

Olivier van de Kerchove

conèixer de prop obres com el BOZER, l'estació central, alguna residència com la casa Autrique o la casa Tassel, que bé poden culminar amb un circuit per la seva casa-taller, el Museu Horta (hortamuseum.be).

VENA EUROPEA

L'OTAN, el Parlament i la Comissió Europea i altres organismes oficials troben la seu a la capital belga. Conèixer la Brussel·les europea és fondre's amb una ciutat multicultural on conviuen unes 150 nacionalitats. Però, tot i ser la seu de les institucions de la Unió Europea, Brussel·les ha sabut mantenir-se fidel al seu ritme tradicional i afable.

Tot aquell que desitgi ser testimoni de l'epicentre de les grans decisions europees ha d'adreçar-se al barri europeu, un dels més verds de la ciutat.

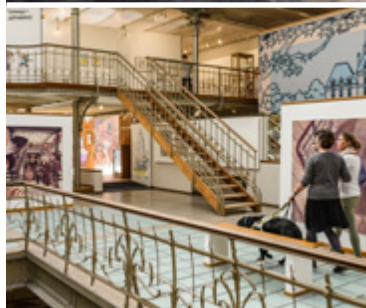
Des del centre, s'ha de prendre la Plaça Reial i caminar a la vora del parc de Brussel·les, passant el Palau Reial en direcció al carrer Luxembourg. A la plaça homònima, les converses animades són la banda sonora plurilingüe de les terrasses copades de funcionaris. El camí segueix fins a l'esplanada Solidarność 1980 des d'on es pot admirar l'edifici del Parlament Europeu (europarl.europa.eu), que compta amb un centre de visitants, el Parlamentarium, obert de dilluns a

diumenge. Després de la visita al parlament, es pot vorejar la zona i perdre's al parc Léopold, un oasi de pau enmig del centre polític del continent. Els moderns edificis del Parlament i el Consell d'Europa contrasten amb l'eclèctica biblioteca Solvay, situada al parc. I a pocs metres, el distingit Museu de Ciències Naturals, amb la seva extraordinària galeria de dinosaures (naturalsciences.be).

Travessant el parc s'arriba fins a l'edifici Delors (el Comitè de les Regions), i una mica més enllà, el recognoscible Berlaymont, l'edifici de la Comissió Europea, que es pot visitar en grup. Si es disposa de més temps,

Interior del museu MIMA, especialitzat en art urbà
ABAIX El Museu del Còmic està allotjat en un edifici d'estil *art nouveau*; vila Empain; i el Museu de Ciències Naturals.

val la pena endinsar-se al parc du Cinquenaire, que allotja diversos museus i el pavelló de les Passions Humanes, obra de Victor Horta.

ESPERIT VERD

Si encara no s'ha satisfet la fam de verd, es pot aconseguir una bicicleta i recórrer l'anella verda que envolta la ciutat. Viljo és un sistema de lloguer de bicicletes municipal accessible a tothom

(en.viljo.be) per desplaçar-se sobre dues rodes per tota la ciutat. Es pot visitar el Forêt de Soignes, un bosc on hi ha el bonic parc de Bois de la Cambre. En ple centre, el parc du Cinquenaire, el Petit Sablon, clapeja per les escultures dels gremis medievals, o el parc d'Egmont, esquitxen de verd els carrers de Brussel·les. Al Mont des Arts, el parc i el jardí penjat refresquen el nou palau de congressos de Brussel·les.

SURREALISTA

Irònics i inconfornistes, creatius i vitals. Així són els brussel·lesos, i una prova n'és que aquí va néixer un dels pintors més cèlebres de l'escola surrealista: René Magritte. Seguir-ne l'empremta per la ciutat és una experiència delirant, original i divertida. El seu rastre es troba en espais com el monogràfic Museu Magritte (musee-magritte-museum.be) i segueix a les tavernes, on solia

Algunes façanes d'edificis del centre es vesteixen amb murals que reproduïxen vinyetes de còmics.

Un pecat capital

A Brussel·les hi ha alguns dels restaurants més premiats del món, posseïdors d'una alta gastronomia que combina tradició i modernitat a la perfecció. Bèlgica té prop de 140 restaurants amb estrella Michelin, dels quals un d'ells ostenta 3 estrelles. La barreja cultural caracteritza els restaurants brussel·lesos. Cal tenir en compte que les racions a Flandes tendeixen a ser abundants. Per això, és recomanable demanar un únic plat (*el plat du jour*, per posar un exemple), seguit d'unes bones postres. Entre les especialitats de la regió es troben els musclos, les endivies, els *waterzooi* (suau guisat) de pollastre o peix, els espàrrecs i el conill, a més de la gran varietat de formatges. I tot això acompanyat d'una bona cervesa, beguda belga per excel·lència (amb 450 varietats diferents). Per matar la gana de mitja tarda, l'aposta guanyadora té un sabor dolç, ja sigui a mode de creps, pastissos d'una infinitat de varietats, gofres... I, per descomptat, els famosos bombons belgues, més coneguts com *pralines*.

Tourism Brussels

reunir-se amb els seus excèntrics amics per planejar una revolució artística o fer una partida d'escacs apassionant. Per fer-ho, existeixen rutes guiades pels escenaris del surrealisme a Brussel·les (més informació a voiretdirebruxelles.be i visit.brussels/es).

DE CÒMIC

L'escola de la línia clara belga va assentar les bases d'una rica

producció de còmics, que va donar a llum, a Brussel·les, personatges tan cèlebres com Tintín, els Barrufets o el mateix Lucky Luke. Passejant es trobaran més de 50 grans pintures murals a les façanes dels edificis. Es tracta de la ruta del còmic i l'itinerari complet es pot descarregar a la web turística de la ciutat (visit.brussels/es). L'amè recorregut que culmina al Centre Belga del Còmic, on s'aprofundeix en la

història de les vinyetes, en com treballen els seus creadors i es mostra el panorama mundial d'aquest atractiu art (stripmuseum.be). Davant d'ell, la Fundació Marc Sleen (marc-sleen.be), presenta l'obra d'aquest creador flamenc de vinyetes. El trio de museus dedicats al còmic es completa amb la visita al MOOF (moofmuseum.be), el museu de figuretes originals, situat al costat de l'accés a l'Estació Central.

LA BRUSSEL·LES MÉS CULTURAL

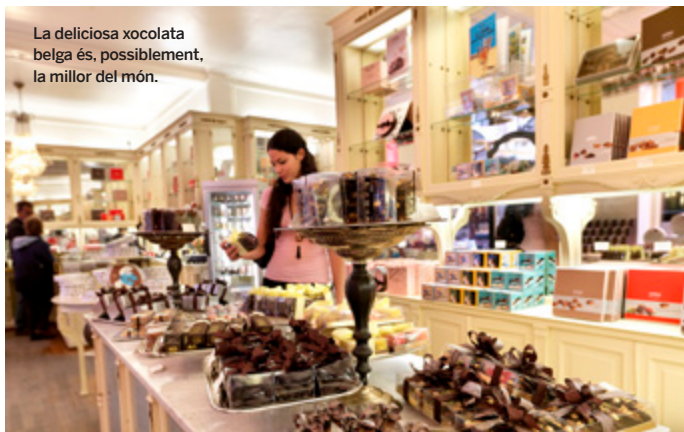
Bèlgica és terra d'artistes: Magritte, Rubens, Bruegel, Hergé... Gaudir de les seves obres a la terra que els va veure néixer és un plaer. Si a això se li afegeixen els tres trets inconfusibles de l'oferta museística de Brussel·les, qualitat, varietat i originalitat, és més que probable que es gaudeixi amb aquesta faceta de la ciutat. Els amants de l'art tenen una cita imprescindible: el Mont des Arts. Al parc de Brussel·les s'eleva aquest lloc on es concentren els més importants museus de la ciutat. Els Reials Museus de Belles Arts ofereixen un complet panorama des dels primitius flamencs fins a grans noms del segle XXI. Aquesta joia cultural es compon de diverses entitats: el Museu d'Art Antic, el Museu d'Art Modern, el Museu Antoine Wiertz, el Museu Constantin Meunier, el Museu Magritte i el nou Museu Fin-de-Siècle. Aquells interessats en descobrir els fonaments del palau de Carles V, així com les restes de lesavingudes de l'època, han d'adreçar-se al conjunt arqueològic del palau de Coudenberg. Al seu costat, el BELvue Museum permet conèixer la història del país a través de tallers i animacions (*belvue.be*). El Museu d'Instrumentes de Música, situat en un elegant edifici modernista (*mim.be*) i el BOZAR completen l'oferta. Aquest últim organitza exposicions temporals de gran qualitat i s'ha convertit en un dels grans focus de la vida cultural de la capital belga. Cal destacar especialment el conjunt d'habitatges amb encant que es pot visitar.

Potser no se sap que Erasme de Rotterdam es va instal·lar a les rodalies de Brussel·les

Milo Profi

Parc du Cinquantièrre, una atractiva zona verda al barri europeu.

Milo Profi

La deliciosa xocolata belga és, possiblement, la millor del món.

Territori xocolater

Les més llamineres temptacions treuen el cap a cada cantonada dels carrers de Brussel·les. Gofres, bombons i una infinitat de dolços troben aquí la seva raó de ser. I tot això té el seu origen l'any 1912, quan Jean Neuhaus, un farmacèutic de les Galeries Saint Hubert, receptava cacau contra certs mals. Per mitigar el seu amarg sabor, Neuhaus va crear el *praline*, dolç farcit folrat de xocolata. Havia nascut el bombó. La seva dona va substituir el cucuruto de paper per la caixa típica, coneguda com *ballotin*. Actualment el local encara existeix, es distingeix

pel seu atractiu aparador amb les creacions xocolateres de la temporada. Propostes refinades i de gran qualitat que s'apunten també a la innovació amb inusuals combinacions de sabor com el *wasabi* o el te Earl Grey. El resultat són autèntiques delícies, possiblement la millor xocolata que s'hagi tastat mai.

Per a aquells a qui els apassionin els pastissos, val la pena acostar-se al barri del Sablon, on es troben les més sofisticades bomboneries i confiteries de la ciutat, amb agradables terrasses, ideals per berenar.

Brussel·les ha aconseguit fusionar la seva capitalitat europea amb un ambient als carrers jovial i tranquil.

Milo Profi

el 1521. La seva residència ha mantingut l'esperit i decoració de l'època, així com algunes obres d'art. La vila Empain, una joia d'estil *art déco*, sembla treta d'un sumptuós escenari de Hollywood, i la casa de René Magritte afegeix un punt entrañable i quotidià a l'artista clau del surrealisme.

Per a una dosi extra d'originalitat, Brussel·les compta amb el nou museu ADAM, museu d'Art i Disseny Atomium, el de la Francmaçoneria i el de la cervesa Gueuze, entre d'altres. I pels apassionats de l'exotisme, poden dirigir-se als Museus

d'Extrem Orient o als Reials Museus d'Art i Història. L'oferta museística es completa amb el Centre Cultural Wiels d'Art Contemporani i una densa xarxa de galeries d'art contemporani (*neca.be*).

Si no es disposa de temps per fer una visita completa als museus de la ciutat, a través de www.museumtalks.be es poden descarregar itineraris pels principals museus, comentats en espanyol. Més informació a: www.brusselmuseums.be. Per gaudir de descomptes en tots ells, es recomana fer servir la Brussels Card (brusselcard.be).

BARRIS AMB ESTIL

Els habitants de Brussel·les saben que la seva ciutat és molt més que la Grand Place i el seu entorn. La capital compta amb diversos districtes que acullen dissenyadors, botigues *vintage*, galeries d'art, cafès i terrasses. El barri de Dansaert és el més antic, alternatiu i bohemí, gràcies als dissenyadors locals que es van instal·lar al carrer Antoine Dansaert i rodalies. Les botigues romanen obertes fins a les 18.30-19.00 hores, el que permet gaudir d'un llarg i amè passeig per aquesta zona. Sorprenents resulten les cases de teulada escalonada, la tranquil·litat de Place du Béguinage i l'animació de les terrasses. Després de les compres, han de quedar forces per assistir a un espectacle al pati barroc de La Bellone, prendre una cervesa al costat del mercat de Sant Géry, gaudir de la gastronomia de Brussel·les i acabar el dia amb una sessió de jazz en directe a L'Archiduc.

Les botigues més chic dels dissenyadors internacionals es troben a l'altre costat de la ciutat, a la zona de Avenue Louise. Però si realment es volen descobrir les zones allunyades de l'enrenou turístic i els barris habitats per la població més *trendy* de la capital belga, cal dirigir-se al sud de la ciutat i passejar entre Place du Châtelain i Place Brugmann. Allà, les galeries d'art s'alternen amb les *boutiques* i els bons restaurants. Els carrers arbrats, els jardins i la naturalitat dels seus habitants transmeten qualitat de vida. No gaire lluny, els estanys d'Ixelles conviden a un passeig romàntic abans d'arribar al bullici alternatiu i elegant de Place Flagey. L'edifici homònim alberga un centre cultural i el Cafè Belga, un restaurant sempre animat. La seva clientela, artistes i joves a

Brussel·les

l'última, són l'ànima de la plaça. En direcció a la Porte de Namur s'arriba al barri Saint Boniface. A més de cases d'estil *art nouveau*, la zona està farcida de botigues de roba i accessoris chic, així com de molts restaurants italians i asiàtics. Una altra de les sorpreses de Brussel·les és Matonge, el barri africà el nom del qual evoca un barri de Kinshasa. L'alegria dels colors, aromes i sons que destaquen en el barri, animen a qualsevol visitant. Botigues de teixits exòtics, espècies, perruqueries, restaurants en els quals degustar... cocodrill!, i música fins ben entrada la matinada, són algunes de les particularitats que es poden trobar aquí.

BRUSSEL·LES EN FAMÍLIA

L'oferta per gaudir de Brussel·les amb la família és d'allò més diversa. El Museu

del Juguet i Scientastic tenen la particularitat de ser llocs per veure, tocar i jugar. A la galeria de dinosaures del Museu de Ciències Naturals, fins i tot els adults se sentiran petits. Ganes de somiar amb dames i cavallers i remuntar-se a l'època de la creació de Brussel·les? El lloc adient per dur-ho a terme és la porta d'Hal, un trosset de l'antiga muralla que compta amb un camí de ronda des del qual resulta fàcil imaginar l'enemic vestit amb una ferma armadura. Però les emocions més fortes tindran lloc a la Maison Bizarre –el Museu d'Art Fantàstic–, on sembla que sigui Halloween durant tot l'any. Si el que es busca són activitats a l'aire lliure, s'ha de tenir present la Roller Parade dels divendres d'estiu

(rollerbikeparade.be), el mini-golf dels estanys de Mellaerts, o la visita a la deliciosa granja del parc Maximilien. Un oasi en ple centre. S'ha de prendre el tramvia fins Heyzel per visitar l'Atomium i, als seus peus, està Mini-Europe, el parc temàtic d'Europa en miniatura, i la platja més càlida del país: Océade, des d'on gaudir d'activitats aquàtiques a temperatures tropicals. Després d'haver gaudit com nens, toca descansar en un dels hotels de la ciutat amb facilitats per a famílies.

CAMPINYA FLAMENCA I RODALIES DE BRUSSEL·LES

Deixant enrere l'asfalt urbà i el vibrant ritme de la capital belga, el viatger pot aventurar-se per la campinya flamenca a través del seu cinturó

Atrevir-se amb la Gueuze. Un bon motiu per visitar Brussel·les és assaborir els centenars de varietats de cervesa presents en els seus cafès i tavernes. Una bona ocasió per atrevir-se a provar la gueuze, cervesa de fermentació espontània típicament de Brussel·les, la qual es basa en una fabricació només possible gràcies als bacteris que suren en l'ambient de la capital. Això, sumat al seu sabor que recorda lleugerament a la sidra, la fa única al món. Una bona ocasió per tastar-les és el Tour de Gueuze (4-5 de maig de 2019), un esdeveniment biennal en què les fàbriques de cervesa làmbiques i les de mescla gueuze obren les seves portes al públic, amb visites guiades i degustacions.

www.atomium.be · SOFAM 2018 · Christophe Licoppe

verd (GroeneGordel) per conèixer altres enclavaments d'especial atractiu. A tan sols 13 quilòmetres del centre de Brussel·les, per la carretera que va cap a Mons, es troba el municipi de Gaasbeek, on hi ha un castell, envoltat d'un impressionant parc, considerat un dels més romàntics de Flandes. La fortalesa descansa sobre els suaus turons de Pajottenland, un paisatge bucòlic i altament evocador que temps enrere va inspirar al mateix Bruegel. Aquest 2019 és un bon moment per visitar-lo i, ja posats, ser testimoni directe de la mostra temporal (6 abril - 28 de juliol) dedicada al mestre flamenc (*kasteelvangaasbeek.be/en*).

Una altra opció per allunyar-se del centre urbà és apropar-se fins al Afrikamuseum a Tervuren,

situat en un antic palau del rei Leopold II i envoltat d'uns jardins que temps enrere van esdevenir vedat de caça del comte de Brabant. Compta amb una gran col·lecció antropològica, natural i històrica sobre el continent africà i, a més, porta a terme una important tasca d'investigació científica (*africamuseum.be*).

Si es desitja una escapada evocadora entre plantes i naturalesa exquisida, el Jardí Botànic Nacional de Bèlgica, a Meise, és una destinació a tenir en compte. Amb camins serpentejants plens de diferents espècies de plantes procedents de tot el món, el jardí esdevé un gran univers ple de colors i aromes penetrants (*plantentuinmeise.be*).

Tota visita a terres belgues mereixen una dosi de cervesa,

per a això, val la pena endinsar-se en la vall del riu Senne i visitar la cerveseria 3 Fonteinen, a Beersel, per conèixer de primera mà el seu procés de fabricació i degustar la cervesa gueuze, lambic o kriek (*3fonteinen.be*).

La campinya flamenca s'ha de recórrer en vehicle, tot i que hi ha trams que poden fer-se a peu i en bicicleta, connectant instal·lacions, edificis i entorns únics. Sobre dues rodes, hi ha una ruta pel Pajottenland que segueix el rastre de Bruegel, passant pel castell de Gaasbeek i l'Església de St-Anna-Pede, així com pels paisatges que apareixen en els quadres del pintor flamenc. Després de recórrer una curta distància en metro des del centre de Brussel·les s'arriba al punt de partida inicial d'aquesta ruta.

Una ciutat per a gaudir amb la família. Mostra d'això és l'Atomium, amb una gran diversitat de propostes i una esfera dedicada als nens.

Ekkow Photography

L'imponent castell de Gaasbeek, en plena campinya flamenca.

Gant té els avantatges d'una petita gran ciutat. Històrica, moderna i cultural, s'hi resumeix el passat i el present de Flandes.

El 1540, els habitants de Gant van patir una gran humiliació pública. La desobediència davant del dur domini dels Habsburg va portar el monarca Carles I d'Espanya i V d'Alemanya a prendre una mesura dràstica. Abillats amb una simple camisa i amb una soga envoltant-los el coll, van ser exposats a l'escarni públic i obligats a caminar en seguici. D'aquesta manera, els habitants de Gant, anomenats popularment *stroppendragers* ("els que porten la soga al coll"), van reafirmar el seu caràcter rebel i tossut. El domini espanyol va durar prop de 200 anys. Havia començat amb el regnat de Carles V, fill d'aquesta ciutat, i no s'acabaria fins el 1714, quan Felip V va renunciar al territori

• Gant

Com arribar-hi

Amb tren, des de Brussel·les, el trajecte és d'uns 36 minuts (belgiantrain.be). A més, existeix una connexió freqüent i directa amb tren des de l'aeroport de Brussel·les.

Quan anar-hi

La celebració de la festa nacional belga, el 21 de juliol, coincideix amb les Gentse Feesten (Festes de Gant), que, durant deu dies, omplen la ciutat d'alegria. Tot i que és un bon moment per descobrir-la, també ho són els mesos del curs universitari, per l'ambient que li donen els joves estudiants.

flamenc. Encara avui, es poden seguir les empremtes espanyoles a Gant, on, en molts racons, perviuen petites fornícules d'antigues marededéus catòliques. Malgrat el seu caràcter obstinat, l'habitant de Gant és cordial i la seva ciutat, molt afable.

Subratllat per tres torres simbòliques, la romànica del campanar de la catedral de Sant Bavó, la del Belfort, del segle XIV, i la torre de l'església de Sant Nicolau, reconstruïda al segle XII, Gant és plena de vessar d'edificis monumentals. Pujar al Belfort, una torre municipal de 95 metres que representa el poder gremial, permetrà observar-los des de l'aire. I també saludar el temible drac daurat que la corona! Així mateix, es descobriren construccions com la gran fortalesa situada en ple centre de la ciutat; és el Gravensteen o castell dels Comtes, erigit al segle XIII. L'envolta un bonic barri, el Patershol, ple de carrers agradables per passejar i mirar botigues. I s'observarà la importància dels rius Leie i Escalda, que es troben a Gant per dibuixar els racons més bonics de la ciutat.

LA CIUTAT GREMIAL

L'aigua va veure néixer l'activitat artesana i comercial de la que un dia va ser la ciutat més gran del nord dels Alps. Era el segle XIV i els molls concentraven una intensa activitat. Avui, els estudiants animen els molls del Leie i el Graslei, batejat amb el nom dels herbolaris, des d'on es divisa el pont monumental de Sant Miquel, o el Korenlei, un moll destinat, en la seva època, al gra. L'antiga Casa de Mesurament de Grans, els graners, l'edifici flamíger del gremi dels carnisers i altres construccions recorden la importància vital dels gremis, que, en plena edat mitjana, van aconseguir reunir forces i oposar-se al poder francès.

Quan es fa de nit, Gant es vesteix de festa i s'il·lumina per a l'ocasió. És un altre bon moment per recórrer el centre de la ciutat i admirar-ne la vetusta arquitectura. El disseny lumínic, pensat per recrear una atmosfera harmoniosa, és obra de Roland Jéol.

UNA CIUTAT D'ART

La catedral de Sant Bavó guarda un secret més que conegut. Es tracta d'una de les peces més

Gant és un bon lloc per assaborir els plaers sibarites i grastonòmics que ofereix la regió.

Milo Profi

Dies de ginebra, vi i ostres

Que Gant és una ciutat hedonista queda força clar, i més si es recorre la ciutat per aigua, guiats per un cicerone molt especial: el Belleman, el tradicional pregoner de la ciutat, que, a bord d'una barca, recorre els canals dels dos rius locals per mostrar els monuments i els llocs més especials de l'indret. Però aquest guia tan original també vol mostrar les tavernes tradicionals,

on, a més de degustar els plats típics i cerveses locals, es pot gaudir d'un aperitiu autòcton, a base de vi i ostres, o optar per un tast de ginebres locals. I és que la ginebra flamenca és un d'aquells tresors per descobrir i, per això, cal triar bé entre la saborosa gamma de gustos: natural, de poma, grosella, llimona, etc. Això sí, tenint cura de no abusar de l'alcohol.

Amb el bon temps, locals i forans surten al carrer a celebrar les festes de la ciutat.

Olivier van de Kerckhove

Les Gentse Feesten

Quan arriba la calor, Gant es transforma. I és que a aquesta ciutat li agrada sortir al carrer, a l'estiu, i celebrar l'arribada del bon temps amb un ampli ventall d'actes folklòrics i culturals. Són les anomenades Gentse Feesten, les Festes de Gant, una de les majors celebracions a l'aire lliure de tot Europa. Es celebren la setmana del 21 de juliol, coincidint amb la festa nacional belga, i, durant deu dies, la ciutat s'engalana per a l'ocasió. L'essència de les Festes de Gant és la cultura popular, que es manifesta en forma de concerts musicals, teatre

de carrer, processons, *performances* i originals visites guiades. El que sap poca gent és que l'origen d'aquestes festes es remunta al 1838, quan van néixer com a festes equestres, de tres dies de durada. Un dels plats forts era el concurs de tiradors de ballesta del gremi de Sant Jordi. Actualment, l'esplèndid escenari natural del Zuidpark es converteix en el punt de trobada de locals i forans, per gaudir dels espectacles i esperar la gran nit final, que culmina amb focs artificials espectaculars i màgics (gentsefeesten.be).

representatives de la pintura flamenca primitiva, *L'Adoració de l'Anyell Místic*, executada pels germans Van Eyck al segle xv (ara mateix en procés de restauració al Museu de Belles Arts. Es pot veure com treballen els restauradors). Un cop fora de la catedral, si s'obre la gana artística, a Gant es troben 18 museus. Amb la Citycard Gent de 48 h (30 €) o de 72 h (35 €) (visitgent.be) es pot fer un passeig un barca i una visita al Museu Arnold Vander Haeghen (Hotel Clemmen) i l'Hotel d'Hane Steenhuyse a més de visitar els principals museus i monuments. En sobresurten el Museu de Belles Arts (mskgent.be), el Museu del Disseny (designmuseumgent.be), l'SMAK, l'interessant Museu d'Art Contemporani (smak.be), i el museu d'història de la ciutat, l'STAM (stamgent.be). Aquest és l'espai ideal per iniciar la visita a una ciutat de convulsa i dilatada trajectòria històrica.

EN BUSCA DE PAU

Gant és una ciutat bulliciosa i animada per la seva vida universitària i els molts festivals que se celebren. Però un passeig cap a zones més aïllades acostarà als tres beateris: el Gran Beateri, el beateri de Nostra Senyora Ter Hoyen i l'antic beateri de Santa Elisabet, i a les cinc abadies, entre les quals destaca, al recinte històric, la de Sant Bavó. Els jardins i les blanques construccions d'aquests espais són ideals per al descans i la reflexió.

DE MERCATS

Els diumenges al matí són dies de mercat a Gant. I la millor manera d'assaborir-los és visitant-ne els sis mercats, un recorregut amè i sense cap cost. Es pot començar pel mercat de les flors, a Kouter, per continuar amb el tradicional mercat d'antiguitats. Està situat a la plaça Beverhoutplein i és el lloc

ESQUERRA Carruatge travessant un pont sobre el riu DRETA Interior d'un bar singular de la ciutat; miniatures a la venda a la botiga del Museu del Disseny; venedora a la pastisseria Julie's House.

Koen de Langhe - Joost Joossen - D. de Kieffit

perfecte per trobar qualsevol tipus d'objecte, per impossible que sembli (*brocantmarkt-sintjacobs-gent.be*). Quan la gana es faci notar, es pot arribar fins al mercat de productes alimentaris frescos, a Sint-Michielsplein. Els altres mercats que es poden visitar són el dels ocells, a la Vrijdagmarkt, el d'animals domèstics i de corral, a l'Oude Beestenmarkt, i, finalment, el fascinant mercat de productes artesans, situat a la Groentenmarkt.

UN PARC NATURAL

El Citadelpark, el Baudelpark, el parc del Rei Albert i el Muniikpark són alguns dels extensos espais verds que refresquen la ciutat de Gant i treuen el cap entre els carrerons empedrats i els canals de la ciutat. Però, el que molt poca gent sap, fins i tot els mateixos habitants de Gant, és que a la ciutat hi ha un parc natural. Es tracta dels terrenys de Bourgoyen-Ossemeersen, una

zona humida de 230 hectàrees on passen l'hivern centenars d'espècies d'ocells. Un autèntic paradís per als amants de l'ornitologia, on es pot accedir després d'un breu trajecte des del centre de la ciutat i que és possible explorar caminant per les senderes senyalitzades. Si el que es vol és visitar un jardí botànic, el de la Universitat de Gant farà conèixer el món de les plantes per mitjà de 10 000 classes diferents.

Lovaina

A peu pel nucli antic. És molt probable que s'arribi amb tren des de Brussel·les, en un breu trajecte de 20 minuts que deixarà a la zona reformada de l'estació de Lovaina, el modern eix de Vaartkom. Des d'allà, es camina cap al centre històric, amb una successió de bonics edificis. S'arriba, per fi, a la Grote Markt, la plaça Major, on s'erigeixen dues construccions: l'església de Sant Pere, amb valuoses peces artístiques a l'interior, i el fascinant edifici de l'antic ajuntament. Les desenes d'escultures que entapissen la façana representen reis, savis i filòsofs. Es pot passar una bona estona intentant esbrinar qui és qui. L'estil gòtic brabantí domina en aquests edificis,

• Lovaina

Com arribar-hi

La millor opció per arribar a Lovaina des de l'aeroport o el centre de Brussel·les és el tren. El trajecte dura uns 20 minuts i hi ha connexions freqüents. Més informació a belgiantrain.be.

Quan anar-hi

Qualsevol moment de l'any és bo per visitar una ciutat tan vital com Lovaina. Durant el curs universitari la diversió està assegurada. Però, sens dubte, els caps de setmana de juliol i agost és quan es pot gaudir plenament dels concerts i els festivals a l'aire lliure.

A un sospir de Brussel·les, Lovaina és la seva germana petita. La universitat omple els parcs i les places de joventut, i pinta de color el passat d'aquesta ciutat.

símbol d'una època en què Lovaina va ser capital del ducat de Brabant.

UNA CIUTAT UNIVERSITÀRIA

L'arquitectura medieval i barroca és la mestressa dels edificis d'aquesta ciutat, i els estudiants universitaris, els reis actuals dels carrers i les places. Aquest és el cas, per exemple, d'Oude Markt, el lloc ideal per gaudir a l'aire lliure assaborint una cervesa, acompanyats de l'activitat estudiantil i de l'eterna mirada dels edificis dels *gildes*, els antics gremis medievals.

La Universitat de Lovaina (Leuven), la més antiga de les universitats catòliques del món, va ser fundada el 1425 i marca la trajectòria de la ciutat. Hi van passar mestres destacats, com Erasme de Rotterdam. Els joves estudiants, per la seva banda, també protagonitzen la vida actual de la gran biblioteca, un edifici eclèctic que guarda més de tres milions de volums, i d'antics edificis reconvertis en residències o facultats universi-

tàries, concentrats, la majoria, a Naamsestraat, el carrer dels col·legis. Destaquen el clúster o Col·legi dels Veterans, l'Institut de Filosofia i la Facultat de Lletres, a la Casa d'Erasme, i també l'antic edifici gremial del Saló dels Teixits, ara seu universitària.

GUST DE CERVESA

La tradició cervesera de Lovaina, capitanejada per la marca Stella Artois, es tasta a les terrasses dels carrers i les places, però ara també es pot assaborir a la fàbrica d'AB Inbev. Rehabilitada recentment, la fàbrica de cervesa més gran del món es pot visitar per descobrir alguns dels secrets del procés d'elaboració de la beguda belga més popular (visites guiades amb degustació de Stella Artois inclosa; breweryvisits.com).

Si el que es vol és tastar cervesa artesana que viatja directament de la fàbrica al sortidor del bar, la casa de cervesa Domus ofereix una oportunitat única a tot Bèlgica (informació i reserves: domusleuven.be).

AMB AIRE DE CONTE

Dones destacades o anònimes han teixit un recorregut que és possible seguir pels carrers de la ciutat. Algunes d'aquestes dames estan representades a la façana de l'ajuntament, com ara Maria de Brabant, reina de França, o la duquessa Joana de Brabant, i també a Oude Markt, on una escultura femenina representa la Kotmadam. Diuen

Layla Aerts

Els personatges de Lovaina

Louvaina està literalment envaïda per escultures de personatges, famosos o anònims, que serveixen per entendre una mica millor la història de la ciutat. Fins i tot es pot recórrer un itinerari a la recerca d'aquestes figures humanes, de metall o pedra. Les imatges de *Dorre de Bakker* (la fornera) i la popular *Kotmadam*, escultures com *De Witte*, un personatge de novel·la entremaliat, o

Fonske i *Renée*, els estudiants amics de la diversió, a més de *Paepe Thoon*, un bufó geperut del segle xv, i la del mateix Erasme de Rotterdam, que escolta i observa els passejants amb un somriure irònic, sembla que cobrin vida als bulliciosos carrers i places de la capital estudiantil flamenca. S'ha d'anar amb compte quan es troben passejant per Lovaina. Saben moltes coses de la ciutat...

Lovaina

Lovaina regala al viatger la possibilitat de gaudir dels plats típics flamencs, així como una redefinició dels mateixos amb un toc d'avanguardia. Tot això amenitzat amb cervesa local en bars i terrasses amb encant i molt bon ambient.

M-Museum Leuven

Jan Opdekamp

Jan Opdekamp

Karl Bruninx

que solia llogar habitacions als estudiants, que protegeix i observa dia a dia. A Diestsestraat hi ha Dorre de Bakker, una fornera jove i dinàmica que honra aquesta professió.

Mereix una menció especial el Gran Beateri, on s'arriba després d'una curta passejada a peu. Declarat Patrimoni de la Humanitat per la Unesco, van ser precisament les dones les que li van donar vida, des del segle XIII i fins fa pocs anys. Les beguines pertanyien, normalment, a famílies acomodades, però seguien una vida austera en aquest recinte pacífic amb aire de conte. Ara són els universitaris els qui poblen l'indret, on, malgrat tot, la pau continua sent la gran protagonista dels seus bonics jardins.

Al costat de l'abadia de Santa Gertrudis es va situar una altra comunitat de beates. És el Beateri Petit, on es poden veure algunes cases tradicionals flamencues.

LA LOVAINA VERDA

Hi ha molts racons on Lovaina es vesteix de verd, ideals per a

Al ritme de la música

La ciutat més universitària de Flandes és amb el festival Het Groot Verlof també la més musical.

Altres festivals són:

Beleuvenissen: Tres divendres de juliol, amb concerts gratuïts a l'aire lliure (hetgrootverlof.be/en/beleuvenissen).

Concerts de carilló a l'església de Predikherkerk: Els dos últims

dissabtes de juliol i els dos primers d'agost.

Leuven Jazz: Del 15 al 24 de març aquest festival torna a inundar de música el centre urbà. Una barreja de concerts, exposicions, conferències, entre d'altres

activitats (leuvenjazz.be).

Festival M'idzomer: Es celebra de l'1 al 4 d'agost inclòs (m-idzomer.be).

Wereldfeest Leuven: El 9 de juny, la ciutat de Lovaina s'omple de vida amb aquest

festival multicultural (wereldfeest.be).

La proposta es completa amb una àmplia gamma de festivals d'art, dansa, cine i teatre (es pot consultar el calendari 2019, pàgines 36 i 37).

visites romàntiques o en família, a peu o amb bicicleta. Més enllà del Gran Beateri, el jardí de la Casa d'Erasmus o el municipal Donatuspark ofereixen passejades tranquil·les en ple centre. A poca distància hi ha el cèlebre jardí botànic Kruidtuin (oct-abr, 9.00-17.00; mai-set, 9.00-20.00).

Més enllà del centre històric de Lovaina s'obren les 42 hectàrees de terreny de l'abadia norbertina del parc. La propietat, originàriament un vedat de

caça, va ser donada per Godofred I el Barbut, duc de Brabant, a aquesta comunitat, que encara avui en té cura. L'abadia, com d'altres de Lovaina (la de Keizersberg o Van Vlierbeek), és un autèntic oasi de pau en plena natura i a poca distància del centre urbà. D'altra banda, el formidable castell d'Arenberg és la seu de la Universitat d'Enginyeria i Campus Verd de Ciència i Tecnologia, i un exemple d'arquitectura tradicional de maó i gres. Té un parc de 25

hectàrees que poden gaudir no només estudiants, sinó tothom qui vulgui respirar aire pur.

I si encara queden ganes d'explorar els voltants, a l'est de Lovaina, l'univers tradicional de la regió rural de Hageland és tot un món que val la pena descobrir. Els poblets i la qualitat dels vins blancs la converteixen en un racó flamenc ple de sorpreses agradables (visites guiades per mitjà de l'oficina de turisme de Lovaina: visitleuven.be).

Malines

A ritme de campanes és la millor manera de conèixer Malines, una petita perla que, a tan sols 25 quilòmetres de la capital, mereix fer una visita d'un o dos dies, temps suficient per conèixer-la en profunditat. Es descobrirà el centre històric, presidit per la monumental plaça Major (Grote Markt), on enlluerna l'edifici del Saló dels Teixits, del segle XIV, l'actual ajuntament. L'estàtua de Margarita d'Àustria recorda el període dels ducs de Borgonya, quan Malines va ser capital dels Països Baixos, i les dues Margarites, la de York i la d'Àustria, governaven amb gran ostentació. Una herència en són els dos palaus reials, que actualment exerceixen de palau de justícia i teatre municipal. Pas-sejar pel Gran Beateri, declarat

• Malines

Com arribar-hi

La seva proximitat amb la capital fa que només sigui necessari agafar un tren directe de Brussel·les (mínim quatre cada hora). El trajecte dura entre 17 i 29 minuts (belgiantrain.be). Des de l'aeroport hi ha tren directe.

Quan anar-hi

Un bon moment de l'any per gaudir de l'aire lliure amb tota l'esplendor són els mesos d'abril i maig, que, a més, solen anar carregats de bones propostes culturals i de lleure, com la tradicional processó de Nostra Senyora de Hanswijk.

Vital com les seves campanes, Malines ens atreu per la discreció i l'encant. És el lloc ideal per fer una pausa plena de sorpreses saboroses.

Patrimoni Històric per la Unesco, ens permet respirar l'aire d'aquell pròsper segle XVI.

Val la pena acostar-se a les cases del carrer Haverwerf, a la cantonada amb Kraanstraat. Vestides amb façanes de fusta pintoresques, es miren al mirall del riu que envolta la ciutat. Una de les fotografies que descriu com és Malines: petita, elegant i cordial.

La catedral de Sant Romuald, en plena Grote Markt, recorda la seva presència amb el repicar incessant de campanes des dels 97 metres d'alçada de la seva torre. Esperen 500 graons per admirar una vista espectacular. La catedral és un exemple únic de gòtic brabantí (dg-dv, 13.00-18.00 i ds 10.00-18.00; última pujada 17.00; visitmechelen.be).

DE LLEGGENDA

Coneguts popularment com els "apagadors de llunes", els habitants de Malines expliquen la seva història amb un somriure gravat al rostre. I és que la deliciosa cervesa local va ser la causa

Les estranyeses de Bruegel

El nom del museu ja parla de la seva excèntrica col·lecció: Het Zotte Kunstkabinet, o la col·lecció "boja de l'art". És a la casa on va viure la sogra del pintor Pieter Bruegel i recull algunes peces artístiques dels segles ^{xvi} i ^{xvii}. Però no es tracta de quadres ortodoxos. La majoria representa escenes grotesques i criatures monstruoses. És el món imaginari dels artistes del Renaixement seguidors

dels ensenyaments del seu gran mestre: El Bosco. El punt culminant és la reproducció en imatges d'un banquet renaixentista. Aquesta reproducció impressionant i sensorial pot obrir la gana i la curiositat. Ambdues es poden sadollar degustant alguns plats elaborats segons fórmules originals del segle ^{xvi} a partir de receptes centenàries curioses i secretes (vliegendepeert.be).

d'un malentès llegendari. El 1687, alguns habitants de la ciutat, afectats pel consum excessiu de cervesa, es van pensar que veien foc a la torre de la catedral. Però era només un efecte òptic accentuat per la influència de la cervesa. Un núvol va passar per davant de la lluna per desvelar-los la còmica confusió.

TRADICIONS ÚNIQUES

Són molts els alumnes que reben les instruccions dels mestres de l'escola de carilló Jef Denyn, la més antiga i reputada del món (beiaardschool.mechelen.be). L'art de tocar campanes competeix amb el de teixir tapissos, que, al taller De Wit, troba el seu millor representant. Fundat com a fàbrica reial el 1889, es pot visitar i per observar el procés de confecció d'aquestes valuoses peces artesanies, així com un museu sobre la temàtica (dewit.be). El Museu del Jugueta també exhibeix una preciosa col·lecció, amb objectes d'esbarjo centenaris, peces que havien pertangut a

Interior del jardí d'hivern de les monges ursulines.

Koen Broos

Malines

ESQUERRA Façanes d'habitatges de Malines
DRETA Bicicletes a Grand Place; els tapissos són un dels reclams de Malines; la concorreguda Vismarkt.

monarques i una deliciosa sala de nines (*speelgoedmuseum*; dm-dg, 10.00- 17.00).

GASTRONOMIA

Malines i el municipi veí de Sint-Katelijne-Waver són el mercat de verdures de Flandes. D'aquí provenen els productes més frescos i saborosos de la rica i variada gastronomia flamenca. Mereixen una menció especial les endívies i, sobretot, els espàrrecs blancs, dolços i gustosos. La recepta flamenca els cuina amb ous durs i embolicats amb pernil dolç. Una

versió no menys deliciosa és la dels espàrrecs de xocolata de la casa Gauthier, una xocolateria artesana amb unes meravelles ensucrades que faran venir salivara (*chocolaterie-gauthier.be*).

Una altra especialitat culinària de la zona és el cucut de Malines, un gall criat en condicions òptimes, que li confereixen un gust i una textura únics. Es pot degustar a qualsevol restaurant de la ciutat.

PER A TOTES LES EDATS

Vorejar el riu amb bicicleta és una de les pràctiques més

habituals dels autòctons. Cal experimentar-ho! I és que és un plaer lliscar per la riba del riu al llarg de l'anomenat Dijlepad, el passeig que envolta el canal. Més enllà, una gran anella verda circumda Malines, i permet que qui busqui natura i pau s'hi pugui escapar. El blau i el verd són els grans protagonistes d'aquestes passejades, que solen acabar amb un àpat campestre al parc Vrijbroek. També pedalant o caminant, cal acostar-se a l'ufanós jardí botànic (Kruidtuin), que cada mes de juny obre les portes per celebrar un pícnic obert a

Els secrets de la producció de cervesa es poden descobrir a la fàbrica Het Anker.

Aroma de cervesa

La fàbrica de cervesa Het Anker és una de les més prestigioses del país. Una visita dona algunes claus per entendre els secrets de la producció de cerveses de gran qualitat (hetanker.be). Un cop fora del recinte, la petita Malines ofereix l'oportunitat de seguir el rastre de l'emperador que adorava la cervesa local, Caro-

lus, Carles I d'Espanya i V d'Alemanya. El monarca sibarita l'encarregava a Malines i després la consumia a Espanya. Al bar de la fàbrica, es pot degustar una cervesa Carolus. La gamma és quasi tan extensa com les seves variades tonalitats d'or. Una daurada Classic o la torrada Gouden Carolus són una bona opció.

Al bar Makadam (barmakadam.com), a la plaça Grote Markt, es continua la ruta cervesera. Una última parada es fa a la plaça Vismarkt. Aquí es troba la clàssica i acollidora cerveseria 't Ankertje A/D Dijle. Un cop asseguts, és el moment ideal per prendre una cervesa de nom diabòlic, l'afruitada Lucifer.

tothom. És la manera que té la ciutat de donar la benvinguda a l'estiu. Una altra visita obligada és la del zoològic Planckendael. És el lloc ideal per a les famílies que busquen diversió. Un bon nombre d'animals exòtics passen pel parc, que es pot visitar d'una manera molt amena, per mitjà dels nombrosos ponts suspesos i les senderes que recorren entre copes d'arbres i esquivants rierols. Una aventura pensada per a visitants de totes les edats (planckendael.be).

També és perfecte per a les famílies l'espai Technopolis,

un parc científic interactiu que acostia de manera didàctica el món de la ciència als més petits (technopolis.be).

MÉS CULTURA

Els àvids de cultura tindran la seva recompensa al Cultuurcentrum Mechelen, l'espai de la ciutat dedicat a l'art actual i les noves tendències culturals, que organitza una infinitat d'exposicions, festivals i cicles amb la mirada posada a les creacions més innovadores (cultuurcentrummechelen.be).

Sense dubte mereix una visita

el Cuartel Dossin (kazernedossin.eu), una antiga avantsala per a la mort de milers de jueus belgues i francesos, reconvertit ara en un museu que ensenya a les noves generacions el significat històric de temes com el racisme o l'exclusió social.

Un altre tipus de cultura, més tradicional, és la que pren forma a la processó de Nostra Senyora de Hanswijk. Més de 2000 participants segueixen la marxa vestits amb indumentària d'època i passejant la talla de la marededéu miraculosa (hanswijkprocessie.be).

Flandes és la canya

Amb el rècord d'estrelles Michelin per habitant, dolços sabors inoblidables i un ventall de més de 1500 cerveses, Flandes és l'objectiu de cada viatger *gourmet*.

Els flamencs són uns *gourmets* i menjar és el passatemps nacional. L'art culinari es caracteritza per la seva tradició, qualitat, bons ingredients, un marc incomparable i un grup de cuiners el mestratge innovador dels quals situa Flandes al cim del panorama gastronòmic internacional, mantenint sempre una insuperable relació qualitat-preu.

De tots és conegut el famós plat nacional, els musclos amb patates fregides. La popularitat del primer es remunta al segle xv, quan es va descobrir que desenvolupaven un saborós gust en romandre en remull mentre es transportaven pels canals per arribar a les diferents poblacions. I què dir de les patates fregides? El secret de la seva exquisidesa radica a ser fregides dues vegades per aconseguir aquest màgic punt cruixent per fora, tendres per dins.

Però el flamenc no solament viu de musclos amb patates. Les petites i saboroses gambes del mar del Nord s'utilitzen per farcir croquetes i tomàquets, el *waterzooi* és un guisat de peix o pollastre que farà les

delícies de tots, i les endívies... ah, aquest magnífic invent belga de conrear la xicoira en la foscor per aconseguir unes tendres fulles blanques!

Els espàrrecs blancs, les carbonades a la flamenca, l'anguila en salsa verda o el *filet amercain*, creat en 1924 per Albert Niels i que combina carn crua picada assaonada amb ou, maionesa i espècies, són altres plats tradicionals que es troben fàcilment a la regió.

Els dolços mereixerien un capítol apart. Gofres, crepes, galetes d'espècies, *cupercadons*, i xocolata, molta xocolata. Fa més de 100 anys, Jean Neuhaus va crear en el seu establiment de la Galeria de la Reina de Brussel·les, el primer *praline* o bombó farcit, cobrint una fruita seca amb xocolata líquida. Avui dia encara es poden comprar bombons en el local original, i en qualsevol de les múltiples botigues especialitzades que hi ha per tota la regió.

Els cuiners flamencs són dignes d'esment. No fa molt es va crear un entusiasta grup de joves xefs d'alt nivell, que promociónen la gastronomia de Flandes més enllà de les seves fronteres. Són els Flemish Kit-

chen Rebels. No se'ls pot perdre de vista, donaran que parlar. I per descomptat, l'acollidor ambient dels restaurants i la seva originalitat (recentment s'han inaugurat en bugaderies, centres de reparació de bicicletes, llibreries...) fan possible que l'experiència gastronòmica sigui un dels principals atractius de la regió.

Més cerveses que dies de l'any. La combinació d'una tradició cervesera de fa segles i la passió dels actuals cervesers en la seva cerca de la cervesa perfecta ha convertit a Bèlgica en la llar de cerveses excepcionals, singulars i de màxima qualitat. Amb aquestes premisses no és cap sorpresa que els cervesers belgues liderin habitualment els grans concursos internacionals.

El viatger podrà degustar-la, clar, sense oblidar que cadascuna se serveix en la seva copa característica, però l'amant d'aquesta beguda podrà aprofundir en ella mitjançant la visita a les seves fàbriques, seguint les rutes temàtiques de les oficines de turisme locals, visitant els museus que expliquen la seva història o als nombrosos festivals que se celebren en el seu honor.

Visit Flanders

Sobre dues rodes

“Pedaleja molt o poc, segons et demani el cos. Però pedaleja” Eddy Merckx.

Ja ho cantava Jacques Brel, Flandes és el “Plat Pays”, una regió regada de carrils per a bicicletes que discorren entre el verd i les belles ciutats, i la muntanya de les quals la més elevada arriba tan sols als 287,5 metres! Però no cal enganyar-se, els ciclistes més valents patiran en l’ascens als famosos “murs” empedrats del Tour de Flandes. Una vegada al cim, havent aconseguit el títol de veritables *flandriens*, tastaran la mel del triomf assolit amb el màxim esforç. Flandes és ciclisme. Els flamencs porten la passió de les dues rodes a la sang, i la posen a la disposició del visitant. Esdeveniments ciclistes, allotjaments específics, atraccions i rutes ben indicades són la clau de l’èxit de qualsevol escapada ciclista. Prop de les estacions de tren sol haver-hi establiments de lloguer de bicicletes. Només cal escollir una i començar a rodar!

Rutes per a tots. Per fer en família, amb un grup d’amics o de manera individual, les oficines de turisme locals han ideat una sèrie de rutes que permeten descobrir l’encant de les ciutats flamengues i els seus voltants.

Ruta de la Cervesa Trapense. Pels voltants d’Anvers transcorre aquesta ruta de 50 quilòmetres per contemplar molins, castells, l’abadia de Westmalle i, per descomptat, la fàbrica d’aquesta magnífica cervesa trapense.

Ruta dels Castells. Discorre per 40 quilòmetres al llarg dels quals es veuen 10 castells, tots

ells impactants. És una de les rutes més populars gràcies a l’idíl·lic paisatge.

Ruta de l’Endívia. Aquesta ruta de 40 quilòmetres, molt adequada pels més petits a causa de la seva baixa dificultat, se situa als voltants de Brussel·les i inclou el Museu de l’Endívia i el preciós parc de Hofstade (Blosodmein).

Ruta de Damme. Uns altres 40 quilòmetres de pedaleig des de l’atractiu poblet de Damme (proper a Bruges), serpentejant pels senders del Polder fins a Lissewege, el port de Zeebrugge i la vella llotja de peix fins a arribar a Oostkerke. L’aroma del mar i els camps de vaques acompanyen el trajecte.

Els Camps de Flandes, un lloc per al record. Flandes acull alguns dels escenaris més representatius en la història de la I Guerra Mundial. La organització Westtoer ofereix rutes i mapes ciclistes per recórrer els Camps de Flandes (Flanders Fields) amb bicicleta. Un bell

recorregut a través de llocs carregats d’emoció.

Tour de Flandes, murs que són mites. L’aficionat que desitgi emular els corredors de la clàssica entre les clàssiques –el Tour de Flandes o Ronde van Vlaanderen– pot escollir entre quatre itineraris de 78, 139, 174 o 229 quilòmetres per viure l’experiència de l’escalada dels “murs”, les planes ventoses i els deliciosos paisatges durant el dia previ a la carrera professional. El record de l’experiència està assegurat per a tota la vida; noms com Bosberg, Patenberg, Kapelmuur, Kapelleberg... quedaran gravats per sempre en la memòria.

El ciclista és el rei. A Flandes hi ha més de 400 allotjaments aptes per rebre hostes amb bicicletes, el que suposa que estan situats a menys de 5 quilòmetres d’una ruta ciclista o ofereixen tot tipus de facilitats per a ciclistes. A més, als trens belgues es pot portar la bicicleta. I per rematar l’escapada, res millor que una cerveseta en els “bars de i per ciclistes”.

Steven Ledoux

Museus flamencs

Un passeig per la història de l'art.

La dilatada història de Flandes també és la del seu art, que recorre períodes fonamentals reflectits per mitjà de les teles dels grans mestres d'aquesta regió. Del passat al present, l'art flamenc és un pont amb parada en mil estils i maneres de concebre la creativitat, que els seus museus recullen amb cura. Un viatge en el temps trasllada a l'època de l'escola flamenca, amb una edat d'or que comença al segle xv, quan els primitius flamencs feien les primeres pinzellades. A la cort dels ducs de Borgonya, Jan Van Eyck immortalitzava la vida quotidiana als seus quadres refinats, mentre el seu mestre, Rogier Van der Weyden, es convertia en pintor oficial de Brussel·les. Les seves obres es poden veure al **Museu Reial de Belles Arts** de Brussel·les (*fine-arts-museum.be*), que també exhibeix els quadres enigmàtics d'El Bosco, així com al **Museu Groeninge** de Bruges (*museabrugge.be*). L'oferta ha augmentat amb l'obertura del **Historium** (*historium.be*), també a Bruges.

Ja entrat el segle xvi, Pieter Bruegel recollia el testimoni dels seus mestres, convertint-se en el primer paisatgista europeu. Amb el segle xvii arribava el gran barroc gràcies als pinzells de Van Dyck o Rubens, pares de l'Escola d'Anvers i d'una manera de pintar enèrgica i rebel contra els temps que corrien. Van Dyck va plasmar amb mestria els rostres de la noblesa i la burgesia de l'època, mentre que Rubens va omplir amb la seva alegria i vitalitat els

quadres que va pintar a la seva **casa taller d'Anvers** (*rubenshuis.be*). El **Museu Reial de Belles Arts** d'aquesta ciutat reuneix un bon nombre d'obres dels mestres del barroc flamenc (*kmska.be*). Cal destacar el **Museu Red Star Line** (*redstarline.be*), museu sobre l'esperança de trobar una vida millor. Una visita al **MAS**, que exhibeix diverses col·leccions relacionades amb la ciutat (*mas.be*), posa el colofó a un itinerari per l'art de tots els temps.

Els museus flamencs reflecteixen la importància que l'art ha tingut en la seva història i que continua tenint actualment. A Gant no es pot deixar de visitar l'**STAM**, un museu complet sobre l'art i la història de la ciutat (*stamgent.be*), i, a Malines, el **Museu del Joguet**, una delícia per a grans i petits (*speelgoedmuseum.be*), i el **Kazerne Dossin** (*kazerne.dossin.eu*). A Lovaina hi ha el **Museu M** (*mleuven.be*), amb mostres de totes les èpoques, antigues i modernes. Amb

Frederic Van Hoof

el segle xx, Flandes va acollir alguns dels seus màxims exponents, com l'expressionista Constant Permeke o el surrealista René Magritte, nascut a Lessines i instal·lat a Brussel·les. Els **museus d'Art Contemporani de Gant** (*smak.be*) i **Anvers** (*muhka.be*) acosten a l'obra d'aquests mestres i d'altres, com el també belga Delvaux. A Brussel·les, es pot visitar la modesta casa de Magritte, on va donar a llum la majoria de quadres, o bé deixar-nos embriagar pel món de les seves pintures oníriques al **Museu Magritte** (*musee-magritte-museum.be*). També fruit del segle xx i fins als nostres dies és el còmic, una forma narrativa i artística que a Brussel·les té l'epicentre. Se'n pot gaudir, més enllà dels carrers plens de parets pintades amb vinyetes, al **Museu MOOF** (*moofmuseum.be*) i al **Museu del Còmic** (*stripmuseum.be*). Els àvids d'art contemporani podran aprofitar el pas per la capital per visitar el **BOZAR**, el **Palau de Belles Arts** (*bozar.be*). I és que Flandes, avui i sempre, és un bressol d'art i creativitat.

Piet De Kersgieter

Patrimoni per la Unesco

Recórrer els carrers de les ciutats de Flandes és endinsar-se en un viatge històric a través de la riquesa arquitectònica i cultural de la regió. Part d'aquesta herència ha estat declarada Patrimoni de la Humanitat per la Unesco.

La **Grand Place de Brussel·les** acapara postals. Qui no ha vist la foto de la colorida catifa de flors envoltada de magnífics edificis? Encara que la plaça presenti una aparença homogènia, cadascun d'ells és diferent. Es tracta de les antigues cases gremials amb els símbols característics que encara avui les fan recognoscibles, l'imponent ajuntament, la casa del Rei, la del gremi de cervesers... Aquesta plaça, definida per Jean Cocteau com "el teatre més bell del món", que ha allotjat a personatges com Víctor Hugo, Marx o Engels és testimoni avui dia de mercats ambulants, festivals i, per descomptat, de l'animat ambient de les terrasses dels múltiples restaurants i cafès que l'envolten.

Però la Unesco s'ha fixat també en altres obres arquitectòniques. Es tracta dels **campanars** i els **beateris**. Els primers –també anomenats *belfort* o talaia– són torres civils alçades en l'Edat Mitjana, la finalitat de la qual era guardar els privilegis de cada ciutat, així com servir de torre de vigilància. La seva alçada era símbol de riquesa. Expliquen a **Bruges** que els seus privilegis estaven guardats en la talaia en un cofre amb 13 panyes. Doce pertanyien a cadascun dels gremis i la resta a l'alcalde. Per obrir el cofre havien de reunir-se les 13 claus alhora! Avui 366 graons separen la part més elevada de la planta baixa. A **Anvers** hi ha un detall que crida l'atenció: a l'única torre de la **catedral** oneja una

bandera. En realitat aquesta torre és la talaia de la ciutat i va ser construïda amb capital civil, per la qual cosa es desmarca en certa manera de l'edifici religiós. Un altre gran exemple d'aquestes torres és la de **Gant**, sense oblidar la de **Malines**, amb un magnífic carilló i les d'altres ciutats flamenques.

Esgotat de pujar esglaons? A Flandes existeixen uns recessos de pau únics. Es tracta dels **beateris**. En temps de les croades, van quedar a Flandes moltes dones vídues, òrfenes o solteres. En aquella època una dona sola era una dona desprotegida, i l'estricta vida en els convents no era del grat de totes. Els beateris van ser la solució idònia per a elles. Situates als afores de les ciutats –no s'ha d'oblidar els "perills" que comportava una comunitat exclusiva de dones– les beates complien els vots d'obediència i castedat. Les

dones de posició social més alta ocupaven habitatges de major grandària, i fins i tot tenien minyones. Les més humils treballaven per a elles o a la ciutat. De nit, les portes es tancaven.

Avui els beateris estan integrats al centre històric de les ciutats i, per exemple, estan habitats per monges benedictines a **Bruges**, són residència d'estudiants i professors a **Lovaina** o habitatges exclusius a **Malines**. Encara que cadascun tingui un estil diferent, hi ha alguna cosa que els uneix a tots, sembla que el temps s'hi ha detingut.

La Grand Place, campanars i beateris, el centre històric de **Bruges**, algunes cases '**art nouveau**' dissenyades per **Víctor Horta** a Brussel·les i el meravellós **Museu Plantin Moretus d'Anvers**, que antigament va ser una de les impremtes més destacades del món, també han estat declarats Patrimoni de la Humanitat per la Unesco.

El beateri de Bruges és un dels meravellosos racons que amaga la ciutat.

Visit Flanders

Estil de vida a Flandes

Aparadors decorats amb tot detall, sorprenents botigues i divertits mercats ambulants, terrasses on prendre una copa en qualsevol època de l'any i festivals de música. Així es l'estil de vida flamenc.

Passió pel detall. Amb tan llarga tradició al món dels teixits i experiència innovadora dels seus artistes, s'entén que anar de botigues per les ciutats flamenques resulti una experiència tan agradable. El gust pel detall es reflecteix en la decoració de les botigues i l'atenció personalitzada dels dissenyadors, tant en els més exclusius establiments com en els locals de segona mà.

Anvers és per tots coneguda com a meca de *fashionistes*, però Brussel·les també viu una interessant explosió al món de la moda i el disseny; prova d'això és el Design September, l'esdeveniment organitzat cada any per descobrir els millors establiments i noms al món del disseny.

A Bruges s'ha creat el segell "Handmade in Brugge" que posa en valor els comerços que ofereixen productes elaborats artesanalment a la ciutat, i a Gant, les botigues *vintage* fan les delícies dels curiosos.

Mercats i Mercats ambulants.

Si hi ha alguna cosa que caracteritza les ciutats flamenques és la gran varietat de mercats i mercats ambulants. De llibres, bicicletes, menjar exòtic, aliments ecològics, ocells... i, per

descomptat, d'antiguitats. Els amants de les peces úniques amb història trobaran veritables joies a molt bon preu.

Per a això val la pena passejar pel barri de Sablon de Brussel·les, la Kloosterstraat d'Anvers, i consultar el calendari de mercats i mercats ambulants a www.flandes.net

La moda més actual.

Chic & Cool.

A més d'anar de compres, a

Flandes els joves descobriren sorprenents racons com el Warrengarrenstraat o el carreró dels Grafiti i el Facebooksteeg a Gant, o les pistes per *skaters* a Brussel·les prop de l'estació Zuid/Midi. A la capital d'Europa els més moderns es reuneixen en els bars del barri d'Ixelles o Sant Boniface i al voltant del mercat de Saint Géry. Lovaina, com a ciutat universitària, acull

Gaudeix de l'ambient universitari de Lovaina.

una cadena de restaurants bons i barats pels estudiants, Alma. A més, a totes les ciutats es pot llogar una bici per endinsar-se a algun dels parcs i boscos per fer un pícnic.

Flandes és un festival. Hi ha alguna cosa més moderna que anar de festival? En aquest camp, Flandes s'emporta la palma. Cada any, milions de persones es reuneixen a la regió per endinsar-se en l'atmosfera dels més de 280 festivals que se celebren aquí durant l'estiu. Les millors bandes, els escenaris més originals i els millors festivals del món situen Flandes com a destinació ineludible pels amants de la música. Des del mundialment conegut Tomorrowland, fins a Rock Werchter, Pukkelpop, PoléPolé o Jazz Marathon, cada públic trobarà música al seu gust.

Escenari del Tomorrowland.

Fotos: Tomorrowland - Sofie Coreynen - Milo Profi

Informació útil

Hi ha una cosa que és impossible a la petita Flandes: avorir-se. El viatge per les seves ciutats i pobles mostrarà que la diversitat d'opcions defineix una regió rica i dinàmica, on tot queda a prop. El transport públic, còmode i econòmic, acosta a les diferents destinacions en un obrir i tancar d'ulls. Però també les seves carreteres i carrils bici! Un cop allà, es pot trobar de tot i per a tots els gustos.

Seguidament s'ofereixen algunes pistes per acostar aquesta destinació, a l'abast de tots els viatgers, siguin quines siguin les seves necessitats.

Informació bàsica

L'únic requisit que s'exigeix als espanyols per entrar a Bèlgica és el DNI o el passaport en vigor.

Per trucar per telèfon a Espanya des de Bèlgica, s'ha de marcar el prefix 0034 seguit del número d'abonat. Per trucar a Bèlgica des d'Espanya, s'ha de marcar el prefix 0032 seguit del número d'abonat. Hora central europea.

Horaris comercials

Bancs: de dilluns a divendres, de 9.00 a 16.00, aproximadament. Tanquen una hora al migdia per dinar.

Correus: de dilluns a divendres, de 9.00 a 12.00 i de 14.00 a 17.00, aproximadament. Les bústies són de color vermell i normalment es troben a les parets dels edificis.

Botigues: de dilluns a dissabte, de 10.00 a 18.00 o 19.00. No tanquen al migdia, excepte en ciutats petites, on solen fer-ho durant una hora per dinar (de 12.30 a 13.30).

Bars i restaurants: pocs bars serveixen esmorzar. Els flamencs dinen entre les 12.00 i les 14.00, i sopen entre les 18.00 i les 20.30.

Museus: els horaris són variables, però, en general, solen obrir de 10.00 a 17.00. Normalment, els museus estan tancats els dilluns. A la tardor, Brussel·les obre els museus a la tarda-nit cada dijous (*brussels-museumsnocturnes.be*).

Transport públic: els trens normalment funcionen des de les 4.30 fins a les 23.00. Els autobusos urbans funcionen fins a les 22.00.

Farmàcies: estan obertes de 8.30 a 12.00 i de 13.30 a 18.00. Els dissabtes a la tarda i els diumenges estan tancades.

Propines

El servei està inclòs en els preus, però taxis, hotels i restaurants agrairan el detall.

Assistència mèdica

Per rebre-la es pot sol·licitar la targeta d'assistència sanitària europea al propi ambulatori o assegurança mèdica privada. Les visites al metge es paguen a la mateixa consulta. S'han de guardar les factures per al reembossament.

Tel. ambulàncies i bombers: 112

Tel. Policia: 101

Librerías amb el còmic com a protagonista.

Allotjaments

Una de les coses que cal tenir en compte a l'hora de dissenyar el viatge és que l'ocupació hotelera a la capital disminueix de manera considerable els caps de setmana. Entre setmana és una ciutat de negocis molt transitada. En canvi, Bruges queda més buida de dilluns a dijous, i els hotels solen estar plens els caps de setmana.

L'oferta gastronòmica i hotelera a Flandes és rica i variada

Fotos: Piet De Kersgieter - Johan Martens

Per als pressupostos ajustats, existeixen mil i una alternatives d'allotjament econòmic en càmpings (*camping.be*), molt ben condicionats, en refugis per a excursionistes (fullets informatius a *vlaanderen-vakantieland.be*) i albergs juvenils (*jeugdherbergen.be*).

Museus i descomptes

Els museus i les atraccions apliquen descomptes als més grans de 60 o 65 anys i als joves menors de 26. I, amb el carnet internacional d'estudiant ISIC, s'aplica la tarifa reduïda. Els nens menors de 12 anys acompanyats paguen molt poc o no paguen entrada, en la majoria de centres i museus.

Idees per als joves

Les ofertes de les companyies *low cost* acosten cada dia més a Flandes un turisme juvenil que busca altres maneres de gaudir de la regió.

Aquí teniu algunes propostes:

- 1 Visitar els centres d'art contemporani i les galeries.
- 2 Assaborir l'aperitiu d'ostres i vi blanc als mercats dels diumenges.
- 3 Fer el tafaner a les botigues de segona mà de Kammenstraat d'Anvers.
- 4 Degustar els centenars de sabors diferents dels xopets de ginebra a Gant.

Viatja en el temps a través de l'oferta museística que regala Flandes.

Filip Dujardin

5 Trobar els clubs nocturns d'Anvers als antics magatzems del port.

6 Viure la música durant la celebració de les Festes de Gant, a l'estiu. I assistir a la infinitat de festivals de música al llarg de l'any.

I per als més petits...

1 Passar per la botiga del Centre Belga del Còmic, situat al número 20 de Rue des Sables, per adquirir alguna de les joies de les vinyetes belgues. Hi ha una àmplia secció de còmics en castellà.

2 Visitar el Choco-Story, el museu de la xocolata, a Bruges.

3 Perdre's als parcs de totes les ciutats, a peu o amb bicicleta.

4 Viure una aventura al Mini Europe, a Brussel·les, i al zoològic de Planckendael, a Malines.

Gastronomia

No es pot deixar escapar l'oportunitat de menjar els *moules avec des frites/mosselen met fritten* (musclos amb patates fregides), el *stoofvlees/konijn* (estofat de carn o conill a la cervesa), el *waterzooi* (un plat a base de pollastre o peix amb verdures), *asperges* (espàrrecs) o les *crêpes/pannekoeken* (creps) i els *wafels* (gofres).

Records

Per descobrir a Flandes i assaborir un cop es torna a casa... Punta de coixí, xocolata (*pralines*), còmics i cervesa... i art de tots els temps!

Ubicació

Situada a la franja nord de Bèlgica, Flandes limita al nord amb Holanda, a l'oest amb Alemanya i Holanda, i al sud amb la regió de Valònia i França. Flandes és el cor d'Europa. En un radi de 300 quilòmetres al voltant de Brussel·les, s'emporten Londres, Amsterdam, Colònia i París. A més, es tracta d'una regió petita, plena d'indrets i ciutats interessants. Anvers, Bruges, Brussel·les, Gant, Lovaina i Malines, però també els seus voltants, ompliran les maletes de records atractius. Al requadre de l'esquerra es poden veure les distàncies que hi ha entre les ciutats. De la mateixa

Distàncies entre ciutats (km)							
	Anvers	Brussel·les	Bruges	Lovaina	Malines	Gant	Charleroi
Anvers	0	50	106	48	24	60	113
Brussel·les	50	0	98	25	30	55	54
Bruges	106	98	0	122	110	50	151
Lovaina	48	25	122	0	25	81	66
Malines	24	30	110	25	0	66	78
Gant	60	55	50	81	66	0	109
Charleroi	113	54	151	66	78	109	0

manera, la majoria de les oficines de turisme ofereixen plànols de la ciutat i mapes de la regió. Cal fer servir mapes de carretera detallats per moure's amb bicicleta o cotxe.

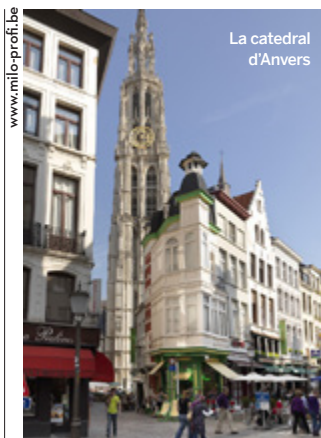
Altres lloc per tenir en compte

Des de les sis ciutats principals es poden fer excursions atractives amb cotxe, bicicleta o transport públic, a petits paradisos naturals de ritme pausat. Al sud de Gant hi ha el poble dels artistes, Sint-Martens-Latem, a la riba del poètic riu Leie. A principis del segle xx, pintors i artesans van quedar captivats per la bellesa d'aquest paisatge fluvial de conte de fades. No gaire lluny, la mil·lenària Oudenaarde és una petita ciutat plena d'art, arquitectura i bona cervesa. Prop d'Anvers, dues viles de nom similar, Lillo i Lier, són el marc bucòlic ideal per fer passejades infinites amb regust històric. Així mateix, més enllà de la romàntica Bruges i de la bonica Damme, es troben atractives localitats, com Kortrijk, coneguda per la indústria tèxtil i l'encantador beateri, o el bosc Zoniënwood, un paradís per a ciclistes i senderistes. Des de la gran Brussel·les, una escapada al seu cinturó verd permetrà carregar els pulmons d'aire net en pobles de la regió de Pajotteland, bressol del pintor Breughel, la vall del riu Zenne o els 44 municipis dels Kouters de Brabant i el Dijleland. Mil i una idees per gaudir de la Flandes verda.

Com desplaçar-se

Amb bici: és fàcil llogar-ne en moltes ciutats i a les estacions de ferrocarril. Portar-la al tren costa 5 € més per trajecte, 8 € més per bitllet d'un dia per tot el país. La pàgina fietsroute.org suggereix un gran nombre de rutes ciclistes.

Amb barca: A l'estiu, RiverTours (rivertours.be) i Brussels By Water (brusselsbywater.be) ofereixen una àmplia gamma de travesses fluvials i pels canals.

La catedral d'Anvers

Amb autobús o tren: l'oferta complementa l'eficient xarxa de ferrocarrils (belgianrail.be). Els serveis solen ser més freqüents els dies laborables i es redueixen de manera considerable els caps de setmana. Les xarxes d'autobús i tramvia de Flandes estan gestionades per De Lijn (delijn.be). Els bitllets surten una mica més barats si es compren en punts d'informació i venda de De

Lijn. El bitllet de tres dies, de 12 €, permet viatjar per tot Flandes. En les rutes rurals Belbus, només es pot viatjar amb reserva, trucant a l'estació local d'autobusos.

Amb tramvia: hi ha tramvia a Anvers, Gant i Brussel·les. És un dels mitjans de transport més típics de Flandes. El bitllet es ven al vehicle mateix i també serveix per als autobusos o el metro.

Amb taxi: porten taxímetre i no cal donar propina. Solen esperar en aeroports i estacions de trens.

Amb automòbil i motocicleta:

Flandes té una àmplia xarxa de carreteres i autopistes gratuïtes, amb un límit de velocitat de 120 km/h. Hi ha radars. Les infraccions es castiguen amb dures multes, per la qual cosa convé respectar al màxim els senyals i les normes de circulació.

Amb bus turístic: si es té poc temps i es desitja conèixer una ciutat sencera, es recomana el bus turístic. A les oficines de turisme locals informaran d'horaris, rutes i preus.

La bicicleta és el millor mitjà de transport per moure's per la ciutat.

Milo Prof

Els animats
canals de Gant.

Sabíeu que...?

...de cada 10 diamants

que hi ha al món, 7 han passat per Anvers?

...Tintín, Lucky Luke o

els Barrufets són creacions d'artistes belgues?

...el carilló de la torre de

Sant Romuald, a Malines, alberga la major concentració mundial de campanes, 98?

...Bèlgica va ser el primer país de l'Europa continental a construir una **via fèrria**?

...Bèlgica és **el major productor d'azalees** a escala mundial?

...el primer descobriment

antàrtic es deu al ciutadà d'Anvers Simon De Cordes, el 1599?

...el **port d'Anvers** és el quart més gran del món?

...l'**Hospital de Sant Joan, a Bruges**, és el més antic d'Europa?

MÉS INFORMACIÓ

Turisme de Bèlgica:

Flandes i Brussel·les

World Trade Center, ed. Este, pl. 6. 08039, Barcelona. Tel. 93 508 59 90. Horari d'informació turística gratuïta: de dilluns a divendres, de 9.00 a 13.30. www.flandes.net

Oficines de Turisme locals

Brussel·les. 2-4 Rue Royale

1000 Brussel·les
Tel. 0032 25 13 89 40
tourist@visit.brussels
visit.brussels/es

Anvers. Grote Markt 13 i

Central Station, 2000 Anvers
Tel. 0032 32 32 01 03
info@visitantwerpen.be
www.visitantwerpen.be

Bruges. Markt 1 8000 Bruges

Zand 34 8000 Bruges
Stationsplein 8000 Bruges
Tel. 0032 50 44 46 46
toerisme@brugge.be
www.visitbruges.be

Gant. Oude Vismijn

Sint-Veerleplein 5
9000 Gant
Tel. 0032 92 66 56 60
visit@stad.gent
www.visitgent.be

Lovaina. Naamsestraat 3

3000 Lovaina
Tel. 0032 16 20 30 20
toerisme@leuven.be
www.visitleuven.be

Malines. Vleeshouwersstraat 6

2800 Malines
Tel. 0032 15 29 76 54
visit@mechelen.be
www.visitmechelen.be

Diccionari bàsic

Per poder-se entendre, es pot seguir aquest petit glossari bàsic en flamenc, l'idioma oficial de Flandes, amb permís del francès, que també és idioma oficial a Brussel·les:

Bon dia! Hallo

Adéu Dag

Sí/No Ja/Nee

Moltes gràcies Dank u wel

Si us plau Alstublieft

De res Graag gedaan

Perdó Pardon

No l'entenc! Ik begrijp het niet.

Sóc vegetarià/vegetariana

Ik ben vegetariër

Quant costa? Hoeveel is het?

No em trobo bé Ik voel me niet goed

Era boníssim! Dat was heerlijk!

Voldria... Ik wil graag...

Disculpi Excuseer mij

Avisi un metge/la Policia!

Haal een dokter/de politie!

Una cervesa, si us plau

Een bier, alstublieft.

Aquest tren va a...?

Gaat deze trein naar...?

Viatjo sol / No viatjo sol

Ik reis alleen / Ik reis niet alleen

Fins després, fins aviat

Tot ziens!

Em dic... Ik heet...

En general, els menús dels restaurants i la informació turística de les oficines de turisme estan en diversos idiomes, per la qual cosa no es tindrà problemes de comunicació. La majoria de flamencs parlen anglès, i molts, fins i tot, castellà.

NEUHAUS

BELGIUM • 1857

ORIGINAL BELGIAN CHOCOLATE

DEL INVENTOR DEL BOMBÓN BELGA

Adreces útils

Companyies aèries

brusselsairlines.com

aireuropa.com

iberia.com

ryanair.com

tuifly.be

vueling.com

Trens

belgiantrain.be

b-europe.be

Hotels

flandes.net

Restaurants

resto.be

'Bed & Breakfast'

visitleuven.be

toerismemechelen.be

gastenkamersantwerpen.be

visitbruges.be/es

bnb-brussels.be

bedandbreakfast-gent.be

Turisme sense barreres

accessinfo.be

Albergs

jeugdherbergen.be

Flandes per a joves

use-it.be

